

Handläggare
Medea Sandbladh
Telefon: 0850818070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2021-12-16

Verksamhetsplan och budget 2022

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2022.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för kompetensutvecklingsåtgärder om 0,9 mkr.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för introduktionsförskola om 1,0 mkr.
5. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för sportotek om 0,7 mkr.
6. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för Stockholm vid vattnet om 0,4 mkr.
7. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för driftmedel för biologisk mångfald om 0,4 mkr.
8. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel till lekparken om 2,5 mkr.
9. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om 0,6 mkr för beställarstöd och medel för startkostnader för servicebostad på Russinvägen.
10. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 151 mkr.
11. Stadsdelsnämnden upprättar en ny resultatenheter i Farsta Hemtjänst Centrum.
12. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Innehållsförteckning

Sida 2 (64)

Verksamhetsplan och budget 2022	1
Förvaltningens förslag till beslut	1
Inledning	4
Konsekvenser av pandemin	11
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	13
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1. I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort</i>	13
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i</i>	15
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige</i>	20
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet</i>	24
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande</i>	30
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	35
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv</i>	35
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov</i>	37
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet</i>	38
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring</i>	39
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö</i>	43
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	47
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser</i>	47
<i>KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna</i>	48
Redovisning av ekonomi	53
Nämndens ekonomiska förutsättningar	53
Investeringar	56
Försäljningar av anläggningstillgångar	57
Resultatenheter	57
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	58
Budgetjusteringar	58
Omslutningsförändringar	58
Medel för lokaländamål	59

Övriga ekonomiska redovisningar	59
Särskilda redovisningar	59
Agenda 2030	59
Systematiskt kvalitetsarbete	61
Bilagor	63

Inledning

Verksamhetsplanen för Farsta stadsdelsnämnd anger inriktningen på nämndens verksamhet under år 2022. Den utgår från kommunfullmäktiges budget med dess tre övergripande inriktningsmål, som konkretiserats till 12 mer avgränsade mål för stadsdelsnämndernas olika verksamhetsområden. Stadsdelsnämnden ska i sin planering ytterligare konkretisera kommunfullmäktiges mål genom att ta fram nämndmål som är specifika och mätbara genom indikatorer som kopplas till måluppfyllelse. Dessutom tar varje enhet fram enhetsspecifika mål och arbetssätt som ytterligare konkretiserar hur varje enskild enhet ska arbeta för att kommunfullmäktiges och nämndens mål ska nås.

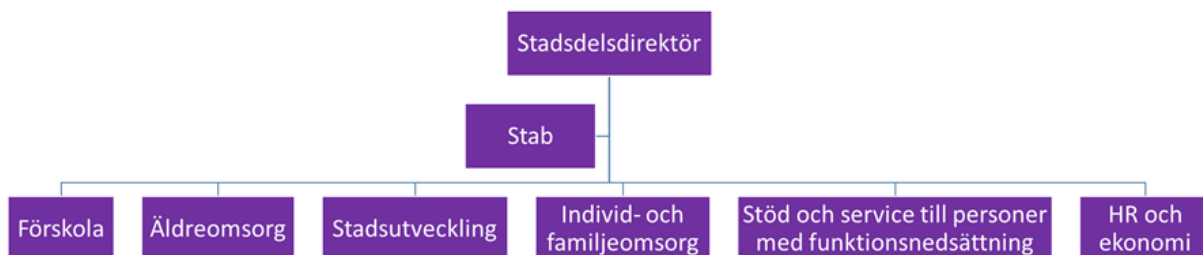
All verksamhetsplanering och uppföljning sker i stadens webbaserade system för ledning och styrning (ILS-webb), där även nämndens väsentlighets- och riskanalys med internkontrollplan utformas och följs upp. Verksamhetsplanen följer den disposition som anges i stadens anvisningar, riktas till stadsdelsnämnden och tillställs kommunstyrelsen.

Stadsdelsnämndens ansvarsområde

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, kultur och fritid för barn och unga, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, konsumentvägledning och stadsmiljö.

Förvaltningsorganisation

Stadsdelsdirektören har det övergripande ansvaret för all verksamhet, svarar inför stadsdelsnämnden och leder förvaltningen tillsammans med avdelningscheferna, som vardera ansvarar för respektive verksamhetsområde. Under 2022 implementeras en ny förvaltningsorganisation med en avdelning för ledningsstöd i avdelningen för HR och ekonomi. Förvaltningens organisation består av avdelningarna: Förskola, Äldreomsorg, Stadsutveckling, Individ- och familjeomsorg, Stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt HR och Ekonomi. Övergripande stödfunktioner ligger samlat i stadsdelsdirektörens stab. Inom stadsdelsförvaltningen arbetar ca 1400 medarbetare.

Nämndens planerade verksamhet under 2022

Invånarna i Farsta ska kunna känna sig trygga i sin vardag och trygga med det arbete som vi gör. Det ska vi uppnå genom en ansvarstagande verksamhet som möter invånarnas behov och fullgör våra uppdrag på ett effektivt och hållbart sätt. Vårt bemötande ska präglas av lyhördhet och respekt. Vi ska se till att invånarna är delaktiga och upplever att deras synpunkter och idéer tas tillvara. Vi ska öka vår kunskap om invånarnas behov genom medborgardialoger, trygghetsinventeringar och arbetssätt som gör brukarna delaktiga.

Barnkonventionen är nu svensk lag och förvaltningen ska värna barns rätt att uttrycka sina åsikter

och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. I förskolan ska vi arbeta på ett sätt som gör att barnen på ett naturligt sätt är delaktiga och har inflytande över sin vardag. Barnens språkutveckling och rätt till flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan kommer att särskilt lyftas fram under året, liksom barns rörelse och lek.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska vi fortsätta utveckla kompetens och arbetssätt för att säkra den enskildes integritet, självbestämmande och delaktighet. Vi ska också använda olika former av välfärdsteknik anpassad för olika funktionsnedsättningar och situationer.

Vi ska genom projekt pröva nya arbetssätt och metoder som till exempel Skolsamordnare för placerade barn som tillsammans med socialtjänst, skola och barnet eller den unge arbetar för en fungerande skolgång, eller projektet för Intensifierad utredning i hemmiljö där behandlare och utredare tillsammans utreder barn och ungas behov av skydd och stöd.

Att utsättas för våld i en nära relation innebär att den enskildes integritet, självbestämmande och möjligheter kringskärs. Vi arbetar långsiktigt för att stödja våldsutsatta vuxna och barn till ett liv fritt från våld genom att se till att vi har evidensbaserade arbetssätt, en god intern och extern samverkan, och kompetens för att uppmärksamma och motverka utsatthet för hot och våld av närstående.

Vi ska arbeta för en hållbar, resurseffektiv utveckling som skapar möjligheter och inte skjuter kostnader och utmaningar på framtiden. Vår avfallshantering ska förbättras, vi ska bli mer kemikalie- och miljösmarta, öka återbruk, prioritera ekologiska livsmedel och servera mer vegetarisk mat. Möjligheten att ha betesdjur i något av våra park- och grönområden ska utredas. Betesdjur minskar kostnaderna för manuell slyröjning, stärker den biologiska mångfalden och höjer upplevelsen.

Äldre invånare som behöver vård och service från nämnden ska vara trygga i sina boenden, genom en kompetent hemtjänst och en säker vård och omsorg som kontinuerligt följer upp kvaliteten. Äldre invånare och deras anhöriga har drabbats särskilt svårt av pandemins konsekvenser och den oro och otrygghet som smittspridningen innebär. Förvaltningen kommer att kontinuerligt säkra följsamhet till basala hygienrutiner, bedriva ett strukturerat smittskyddsarbete och kommunicera tydligt kring de åtgärder som vidtas för en trygg äldreomsorg.

Under 2022 kommer Smarta lås att implementeras inom hemtjänsten, vilket kommer att öka säkerheten och tryggheten för de kunder som behöver nyckelhantering.

Styrning och uppföljning

Nämndens verksamhetsplanering för året styrs av kommunfullmäktiges budget. Resurser ska användas effektivt för att erbjuda verksamheter av hög kvalitet inom givna budgetramar, uppnå kommunfullmäktiges mål och skapa största möjliga nytta för stadsdelsområdets invånare. Förvaltningen planerar också för en kontinuerlig resultatuppföljning, analys samt åtgärder för att hela tiden säkra att styrningen sker mot målen och de förväntade resultaten. För att säkra och utveckla styrning och uppföljning deltar chefer och stödfunktioner på alla nivåer i organisationen i olika stadsövergripande nätverk inom respektive uppdrag och verksamhetsområde.

En effektiv verksamhet

Förvaltningen tar ansvar för att använda nämndens resurser så att de på bästa sätt kommer invånarna till del. Vi ska erbjuda effektiva, evidensbaserade insatser som förbättrar invånarnas livssituation och se till att våra processer är ändamålsenliga. Evidensbaserade bedömningsinstrument ska hjälpa oss identifiera behov av stöd så att rätt insatser kan ges.

Förvaltningen ska säkra kärnverksamheten med bibehållen kvalitet, men vi ska också fortsätta utvecklas och förbättras. De erfarenheter och de förbättrade arbetssätt som utvecklades till följd av anpassningar under pandemin ska tas till vara och implementeras i ordinarie verksamhet.

Förvaltningen tar ansvar för att förebygga och rätta brister och felaktigheter. En strategisk klagomåls- och synpunktshantering gör att brister i arbetssätt kan upptäckas och ger oss möjlighet att bättra oss. Detsamma gäller systematisk uppföljning av både nämndens egna verksamheter och de entreprenörer som anlitas. För att säkerställa regelefterlevnad och kvalitet inom upphandlingar och inköp genomförs informations- och utbildningsinsatser om gällande riktlinjer, rutiner och avtal.

Återstart - samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen ska arbeta för ett attraktivt företagsklimat som främjar de företag som finns i stadsdelsområdet och lockar hit nya företag. Vi ska samverka och bygga nätverk med näringslivet för att fånga upp företagarnas behov och bevaka att dessa behov beaktas i stadsutvecklingsprocesser. Tillsammans med andra aktörer ska förvaltningen arbeta för rena, trivsamma och trygga företagsområden, handelsplatser och lokala centrum.

Vi ska upprätthålla levande, attraktiva stadsmiljöer. Farstaborna ska ha möjlighet att ta del av och skapa kultur och vi ska stödja utvecklingen av det lokala kulturlivet i Farsta. Det arbete vi gör utifrån kulturprogrammet påverkar också vårt lokala stadsmiljöarbete och vårt näringslivsarbete i mötet med kulturella och kreativa näringar.

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, exploateringskontoret, Stockholm Business Region och stadens fastighetsbolag för att stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete och säkerställa goda förutsättningar för företagande.

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

För att åstadkomma en hållbar kvalitetsutveckling och innovation som kan nyttiggöras behöver vi arbeta tillsammans med alla berörda och intressenter. Vi ska skapa arbetssätt för att ta vara på förbättringsförslag från verksamheterna och bejaka och tillvarata bra initiativ från medarbetare, medborgare och civilsamhället. Ett innovationsråd har startats upp för att ta fram och etablera innovationsprocesser och stödja nämndens verksamheter att förverkliga nyskapande idéer. Vi ska använda brukarinflytande och medborgardialog som verktyg för att utveckla verksamhet och stadsmiljöer. Vi tar tillvara de framsteg inom digitaliseringen som skett under pandemin och fortsätter att utveckla och följa upp digitala arbetssätt med utgångspunkt i invånarnas behov och förväntningar.

En hållbar stad med möjligheter förutsätter också kunskapsutveckling och lärande. Vi ska samarbeta med högskolor, universitet och studenter för att hitta nya lösningar på befintliga utmaningar i arbetet. Vi ska ta emot praktikanter för att både bidra till studenternas steg in på arbetsmarknaden och för att dra nytta av deras nytänkande. I förskolan lägger vi grunden till barns livslånga lärande och utveckling i genomtänkta pedagogiska miljöer, där varje barn inkluderas.

För att ta del av och sprida insikter och erfarenheter från utvecklingsinitiativ mellan stadens förvaltningar och bolag samverkar vi med stadens förvaltningar och bolag i strategiska utvecklingsfrågor, främst med stadsledningskontoret, övriga stadsdelsförvaltningar och berörda fackförvaltningar.

Ökad självförsörjning

En förutsättning för att uppleva trygghet och möjlighet att fullt ut delta i samhällslivet är också att ha en egen försörjning och en stabil boendesituation. Förvaltningen ska stödja fler personer till självförsörjning genom evidensbaserat förändringsarbete och ett mer mobilt och uppsökande arbetssätt, som ger bättre förutsättningar att ge stöd utifrån individens behov och situation. Vi kommer att ha ett särskilt fokus på målgrupperna unga vuxna som varken arbetar eller studerar, nyanlända och i synnerhet nyanlända kvinnor. Nyanlända ska snabbt etableras i samhället och samhällsvägledning och stöd för att bli självförsörjande ska ges i ett tidigt skede.

Förvaltningen effektiviserar samarbeten med alla berörda samverkanspartners, som Arbetsförmedlingen, Jobbtorg, Stiftelsen Hotellhem i Stockholm och andra, för att på ett systematiskt sätt bistå personer i behov av stöd.

En trygg och säker stad

Förvaltningen ska bedriva ett brett och aktivt trygghetsarbete i området genom exempelvis brottsförebyggande samverkan, föräldrastödsutbildningar och en snabb hantering av synpunkter på utemiljön. De som bor och vistas i Farsta ska ha välskötta, tillgängliga och attraktiva park- och grönområden.

Våra invånare ska känna sig trygga med att nämndens resurser hanteras ansvarsfullt. Förvaltningen arbetar brett för att motverka systematiska välfärdsbrott och förebygga felaktiga utbetalningar, dels genom att utveckla arbetssätt för inköp och upphandling, dels genom ökade kontroller.

Vi har en omfattande och strukturerad samverkan kring trygghetsarbetet. Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och Farsta lokalpolisområde revideras och uppdateras i verksamhetsplanen. I Farstas lokala brottsförebyggande råd samverkar stadsdelsförvaltningen, polisen, SL, fastighetsbolag, brandförsvaret, Svenska kyrkan och flera fackförvaltningar. I Farsta trygghetsforum möts privata fastighetsägare, polis, kollektivtrafik samt vissa aktörer inom civilsamhället som nattvandrare. Helgsamverkan sker mellan alla olika aktörer som är verksamma under helgen – polis, fältare, fritidsledare, Farstalyftet, nattvandrare, mobila ordningsvakter och andra.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Våra lokalförsörjningsprocesser och planeringsrutiner ska utvecklas och vi ser löpande över möjligheterna att exempelvis samlokalisera verksamheter och effektivisera lokalhållning. Vi ska samarbeta med fastighetskontoret för upprustning av parkleksbyggnader.

För att genomföra energieffektiviserande- och andra klimatåtgärder i förvaltningens lokaler krävs ofta en samverkan med bostadsbolag och privata fastighetsägare.

När nya exploateringsområden är under planering framförs behovet av att tillskapa blandade stadsdelar till exploaterings- och stadsbyggnadskontoret. Förvaltningen samverkar med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, kommunala bostadsbolag och fackförvaltningar vid stadsplanering och exploatering för att säkerställa behovet av lokaler för våra verksamheter. För förskolor och omsorgsbostäder är förvaltningen med i ett tidigt skede av planeringsprocessen.

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

Arbetet för att bidra till att de globala målen ska nås till 2030 sker integrerat i förvaltningens ordinarie verksamheter och redovisas under respektive verksamhetsområdesmål samt under rubriken för särskilda redovisningar. Samverkan för att nå de globala målen sker såväl internt mellan förvaltningens avdelningar som externt med näringsliv, civilsamhälle, regionen, polis samt med andra förvaltningar och bolag inom staden.

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningen har för närvarande inga internationella samverkansytter men kommer att bevaka möjligheter att delta i innovations- och samverkansprojekt som finansieras av EU:s fonder och program.

Stadsdelsnämndens prioriteringar för 2022 års budget och verksamhetsplan

För att uppnå kommunfullmäktiges och stadsdelsnämndens mål kommer följande områden att särskilt prioriteras under verksamhetsåret 2022. Under respektive mål i verksamhetsplanen beskrivs och konkretiseras förvaltningens planerade arbete för dessa områden.

Inom personal, arbetsmiljö och organisation

- Stärka chefernas kompetens inom ledarskap, arbetsrätt och arbetsmiljö samt implementera stadens nya chefsprofil
- Kompetensutveckling inom en rad områden, med särskilt fokus på kunskap i svenska språket
- Stärkt förmåga att attrahera och rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens.
- Utveckla och stärka cheferna i ledarskap, digital utveckling och innovationsförmåga
- Tidiga insatser, förebyggande arbete och kontinuerlig uppföljning för att sänka sjukskrivningstalen.
- Digital kompetens och utveckling av digitala lösningar inom samtliga verksamheter.
- Arbetsplatsen som fristad där ingen ska utsättas för någon form av hot, trakasserier eller kränkande särbehandling.
- Översyn av lokalbeståndet för att säkerställa en god lokalförsörjning och att effektiviseringar görs där det är möjligt.

Inom förskolan

- I Fagersjö vill vi satsa ännu mer på vår öppna förskola. Vi ansöker därför om medel för att starta upp en så kallad introduktionsförskola som ska etableras i samverkan med stadsutveckling och socialtjänst.
- Öka inskrivningsgraden i förskolan i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på socioekonomiskt utsatta områden.
- Samverkan med socialtjänst för att arbeta främjande och förebyggande med att identifiera barn i riskzon. Genom tidiga insatser säkra barns rätt till trygg, säker förskola som bidrar till god stimulans och kunskapsinhämtning.
- Öka samverkan med skolan inför övergång till förskoleklass. Utveckla arbetet och rutin för övergångar från förskola till skola för att säkra barns rätt till god utbildning.
- Barns språkliga förmåga ska öka. Språkutvecklande arbetsätt och barns rätt till flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan ska särskilt lyftas fram under året. En språkstrategi som stödjer barns språk ska tas fram. Öka samarbetet med stadsdelens bibliotek.
- Barns fysiska förmåga ska öka genom rörelse och daglig uteverksamhet.
- Utveckla arbetet i förskolans lärmiljöer. Barnen ska undervisas i lärmiljöer som är tydliga och tillgängliga för alla barn. Utveckla en tydliggörande pedagogik med miljöer som främjar inkludering av alla barn. Uppföljning genom framtagna miljöer.
- Utveckla och använda digitala verktyg i förskolans verksamhet för att synliggöra barns lärprocesser.
- Hållbar förskola - Barnens kunskap om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet ska öka. Förskolorna introducerar under året ett forskningsbaserat arbete med fokus på hållbar utveckling.
- Öka förskolans medarbetares kompetens gällande det pedagogiska uppdraget för att stärka barnskötarens roll och utveckla svenska språket utifrån behov.
- Utveckla arbetet och genomföra föräldraskapsstödande studiecirkel i ABC, Alla barn i centrum. En del av tidiga insatser för att främja barns utveckling.
- Öka samverkan med vårdnadshavare. Skapa goda relationer som bidrar till barns och vårdnadshavares upplevelse av en trygg förskola med fokus på läroplanens målområden. Förskolan ska arbeta aktivt för att synliggöra förskolans hela verksamhet och involvera vårdnadshavare i arbetet mot hållbar förskola.
- Fortsätta arbetet med Handlingsplan för förbättrad arbetssituation samt skapa verktyg för att dokumentera och följa upp arbetet med framtagna plan. Syftet är att ge goda förutsättningar

för hållbart medarbetarskap, tydliggörande av roller samt stärka ledarskapet.

- Utveckla medarbetares kompetens i OSA – organisatorisk och social arbetsmiljö, där psykisk ohälsa motverkas och insatser för hälsofrämjande arbetet stärks.

Inom äldreomsorgen:

- Goda förutsättningar för kompetensutveckling för personalen inom äldreomsorgen och särskilda satsningar för kompetensutveckling inom demens
- Språkhöjande insatser genom arbetsplatsförlagda utbildningar
- Fortsatt satsning på utbildning i Vård i livets slut genom PKC, palliativt kunskapscenter
- Minska den ofrivilliga ensamheten hos äldre genom att prioritera satsningar för att möjliggöra sociala mötesplatser och aktiviteter utifrån de äldres behov och önskemål.
- Utveckla samarbete för att nå fler ensamma äldre under 2022.
- Utveckla samverkan med Regionen utifrån arbetet med god och nära vård
- För att tillhandahålla en individcentrerad och sammanhållen vård- och omsorg av hög kvalitet utvecklar och stärker förvaltningen samverkan med läkarorganisationerna
- Utveckla och använda digitala verktyg inom äldreomsorgens verksamhet, bland annat kommer smarta lås att införas inom hemtjänsten.

Inom individ- och familjeomsorgen inklusive funktionsnedsättning:

- Gå från specialiserad socialtjänst till förebyggande och tidigt stöd, enligt förslag i ny socialtjänstlag.
- Snabbare sätta in insatser till medborgare i behov genom att utveckla arbetet med mobil myndighetsutövning.
- Utveckla arbetet kring tidiga insatser till barn och unga och analysera resultat av genomlysningen av projekt Rätt stöd i rätt tid.
- Arbeta fram en ny arbetsmodell i utredningsförfarandet där socialsekreterare och familjebehandlare samverkar från start inom projekt Intensifierad utredning i hemmiljö.
- Utveckla fler insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.
- Ungdomar i samhällsvård ska få bättre stöd i övergång från samhällsvård till att leva ett självständigt liv genom projekt Mitt val min väg.
- Fler placerade barn ska få bättre förutsättningar till en fungerande skolgång och goda skolresultat genom satsningen av projekt Skolsamordnare för placerade barn.
- Förbättra barns inflytande aktuella inom barn och ungdom genom att utforma digitalt verktyg i projekt Digitalt stöd.
- Fler brottsutsatta och vittnen ska få stöd och arbetsstättet Våga anmäla, våga vittna ska utvecklas.
- Fler personer ska lämna kriminalitet.
- Förstärka det trygghetsskapande arbetet med fler fältassistenter under sommarmånaderna.
- Personer med samsjuklighet ska få bättre stöd genom utökad samverkan och nya arbetssätt inom Projekt stärkt samverkan.
- Stärka stödet till anhöriga genom nytt program
- Fler nyanlända stockholmare utan tillräcklig egen försörjning ska snabbare få tillgång till kunskaper i svenska och goda förutsättningar att komma ut i arbete.
- Utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienter och brukare upplever effekten av de insatser som ges av socialtjänsten.
- Den framtagna sekretesshandboken ska bidra till att öka informationsutbytet mellan socialtjänsten, polisen och andra relevanta myndigheter och sprida.
- Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det långsiktiga skydd och stöd de behöver. Ge stöd åt våldsutövare att förändra

beteende.

- Handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare – arbeta med hot och våld och för säkerhet.
- Effektivisera uppföljningar av insatser inom socialtjänsten och utveckla arbetet med metodforum.
- Utveckla och förbättra arbetssätt inom området funktionsnedsättning för att öka tryggheten, inflytandet och delaktigheten för brukarna.
- Utveckla samverkansforum mellan avdelningen för individ- och familjeomsorg och beställarenheten för funktionsnedsättning
- Arbeta bredare för att motverka systematiska välfärdsbrott.

Inom trygghet och prevention

- Inventering av platser där otryggheten har ökat med fokus bland annat på områden runt idrottsplatser
- Förebygga kriminalitet genom tidigt stöd till föräldrar och familjer såsom föräldrastödsprogram och familjecentralsliknande öppna förskolor.
- Ta tillvara erfarenheterna från utvärderingen av Farstalyftet och utveckla trygghetsarbetet utifrån det.
- Förvaltningen ska fortsätta arbetet med medborgardialoger och trygghetsinventeringar för att få kunskap om vilka insatser som behövs för att öka den upplevda tryggheten på olika platser. 2022 ska vi samverka med idrottsnämnden för att inventera otrygghetsfaktorer i anslutning till idrottsanläggningar.
- Vi ska också fortsätta verka för ett så kallat LOV 3-område i Sköndal och ett återinförande av LOV 3-område i Hökarängens centrum. Ett LOV 3-område innebär att stadens mobila ordningsvakter har befogenhet.

Inom parker, naturområden, klimat och miljö:

- Nämndens lokal miljö- och klimathandlingsplan från 2021 ska ge riktning till vårt arbete för att bli miljö- och klimatsmarta.
- Stärka de ekologiska värdena och öka den biologiska mångfalden i stadsdelsområdets parker och naturområden – skydd till ekar, mer slätter och fruktträd.
- Utöka, utveckla och höja ambitionsnivån på renhållning, städning, skötsel och slyröjning av stadens parker i syfte att skapa ökad trygghet och trivsel.
- För att gynna den biologiska mångfalden prioriterar nämnden vid nya planteringar att odla nektarrika växter som lockar till sig vilda bin, getingar, humlor, fjärilar och andra pollinerande djur. Vid nyplantering av träd och buskar övervägs arter som producerar bär vilket gynnar fåglar.
- Vi ska 2022 utreda möjligheten att ha betesdjur i något av våra park- och grönområden – troligen på Farstanäset. Betesdjur minskar kostnaderna för manuell slyröjning, stärker den biologiska mångfalden och höjer upplevelsen.

Inom stadsutveckling och näringslivsarbete:

- En fortsatt stark samverkan med civilsamhället och det lokala kultur- och föreningslivet för erbjuda Farstaborna ett brett utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter och stärka barns och ungdomars tillgång till rörelse, idrott och lagspel.
- Öka vistelsevärdena vid vatten genom att satsa både egna medel och söka extra.
- Genom tidig medverkan i stadsbyggnadsprocessen säkra våra behov av förskolor, LSS, äldreboenden, kultur med mera och ge plats för fler företag och därmed fler arbetstillfällen i stadsdelsområdet.
- Samverka mer med polis, lokala näringslivet, företagarföreningar, fastighetsägare och

civilsamhället för att få trivsamma och trygga företagsområden, handelsplatser och lokala centrum

Öppna mötesplatser

- Förvaltningen ska utöka öppettiderna på fritidsgården Morris i Hökarängen för att möta behov som har framkommit i vårt arbete med Platssamverkan i stadsdelen. Fritidsgården ska öppna tidigare på eftermiddagen för att möta elever från Hökarängsskolan.
- Förvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal.
- I samband med denna verksamhetsplan söker fastighetsnämnden medel för upprustning av parkleksbyggnaden i Starrmyran som ägs av fastighetsnämnden.
- Nämnden höjer 2022 beloppet för föreningsbidrag, 700 000 kronor avsätts för föreningar att söka.
- Vi ska tillvarata kraften inom ideell sektor/civilsamhället och öka samarbetet med föreningar för att bredda utbudet av öppen seniorverksamhet.

Konsekvenser av pandemin

Pandemin har medfört och kan komma att framöver medföra utmaningar som är svåra att förutse. Verksamheternas uppdrag är att anpassa sig efter rådande riktlinjer och restriktioner vilket kan medföra kostnader som är svåra att prognostisera.

Förvaltningens medarbetare och chefer har visat en hög grad av flexibilitet, engagemang och lösningsfokus för att säkra stöd, service, omsorg och utbildning. Nya arbetssätt och metoder har utvecklats och de kommer att tas tillvara.

Under pandemin har befolkningsförändringar skett i staden. Första stadsdelsförvaltning har under flera år haft en befolkningsökning och antalet barn i förskoleåldern har ökat. Den senaste prognosen visar att befolkningsökningen förväntas plana ut vilket medför behov av en långsiktig lokalstrategi som säkerställer tillgången till förskoleplatser enligt barnomsorgsgarantin men som inte blir för kostnadsdrivande för nämnden.

Den statliga ersättningen för sjuklönekostnader kommer inte finnas kvar 2022, vilket kan resultera i ökade kostnader för om en hög sjukfrånvaro kvarstår. Förvaltningen kommer systematiskt följa upp sjukfrånvaron i kvalitetsdialoger och månatliga prognoser för att säkerställa en god budgetföljsamhet och säkra processer för främjande arbete.

Samtliga verksamheter kommer under 2022 att ha ett fortsatt fokus på att säkerställa kärnverksamheten, genom att exempelvis trygga personalförsörjningen. Därutöver kommer arbete att läggas på att upprätthålla exempelvis hygienrutiner och att dessa är tydliga, tillgängliga och efterlevs av nya medarbetare.

Förvaltningen har en fortsatt beredskap inför en eventuell kris och kommer vid behov samnyttja befintliga resurser för att upprätthålla prioriterad verksamhet. Det kan innebära att vi behöver omlokalisera och omfördela befintliga resurser inom aktuella verksamheter.

Inom äldreomsorgen finns ekonomiska utmaningar kopplat till den fortsatt relativt låga beläggningen inom vård- och omsorgsboenden. Utmaningen kräver en fortsatt flexibilitet hos medarbetarna och chefer att snabbt kunna ställa om på flera nivåer.

Samtliga verksamheter ser till att hålla egna lager av skyddsutrustning välfyllda.

Den ökade digitala kompetensen och användningen av digitala verktyg som följt av pandemin har inom individ- och familjeomsorgen bidragit till bättre samverkan, tätare uppföljning med klienter och samverkanspartners, och ökat antal SIP-möten (samordnad individuell planering). Man ser även en ökad delaktighet för klienter, särskilt placerade barn och ungdomar genom digitala verktyg.

Användning av digital kalender har ökat och utvecklats. Kompetensen om riskbedömningar har också ökat.

Inom förskolan har fokus under pandemin legat på att upprätthålla kärnverksamheten med prioritet på en trygg och säker förskola med god omsorg. Förskolan hade under början av pandemin minskade kostnader för vikarier och inhyrd personal till följd av att fler barn än vanligt var hemma längre perioder. Över tid har barngrupperna på nytt ökat samtidigt som vissa enheter fortsatt har dragits med högre sjukfrånvaro än vanligt.

Inom förskolan har erfarenheterna från pandemin föranlett att det övergripande systematiska kvalitetsarbetet i sin tur behöver ses över med fokus på utvärdering och uppföljningsprocesser för att på sätt öka förskolans kvalitet och måluppfyllelse. Ett strukturellt förändringsarbete påbörjades före pandemin där organisation, arbetssätt och kommunikation med vårdnadshavare var i fokus och det arbetet kommer att vidareutvecklas.

Det finns efter pandemin en vana att arbeta utomhus hos förvaltningens öppna mötesplatser för barn, föräldrar, unga och seniorer. Vi har beredskap att ställa om till utomhusverksamhet igen om så skulle krävas.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat ska bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* bland annat genom att prioritera grupper som står långt från arbetsmarknaden för stöd till att uppnå egen försörjning, utveckla tryggheten i stadsdelsområdet och stärka samverkan kring socialtjänstens målgrupper.

Förvaltningen ska genom platssamverkan och platsaktivering samarbeta med andra förvaltningar, polis, lokala näringslivet, fastighetsägare och civilsamhället för att utveckla rena, trivsamma och trygga stadsmiljöer/utemiljöer.

Förvaltningen fortsätter stärka barnrättsperspektivet enligt lagen om FN:s barnkonvention. Inom förskolan kommer språkutvecklande arbetssätt och barns rätt till flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan särskilt lyftas fram under året. Ett annat prioriterat område är barns rörelse och lek, där alla förskolor tagit fram och arbetar efter en rörelsestrategi.

Det brottsförebyggande arbetet fortsätter i samverkan med skola, polis och fritidsverksamhet. Förvaltningen stärker skyddet och stödet till unga brottsoffer efter polisförhör genom *Våga anmäla, våga vittna*.

Samverkan och samordning mellan olika aktörer utvecklas inom socialtjänsten både för att förebygga och för att insatser ska få bättre resultat. Individ- och familjeomsorgen utvecklar samverkan genom exempelvis arbetet med Samordnad individuell plan (SIP), tidigt stöd i samverkan (STIS), och genom forumet för skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF)

Inom verksamheterna för personer med funktionsnedsättning fortsätter arbetet med metodutveckling och kvalitetssäkring, med bland annat fokus på kommunikation med brukarna och deras närstående.

Förvaltningens äldreomsorg ska fortsätta arbetet med tryggt mottagande i hemmet och ska införa ett it-verktyg till stöd vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Samverkan med läkarorganisationerna stärks och informationsöverföringen mellan vårdgivare ska förbättras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningen ska genom individuellt utformade insatser ge klienter med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa klienter att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd. För att förbättra möjligheterna till egen försörjning ska det uppsökande och mobila arbetet utvecklas. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Förvaltningen arbetar med att få fler personer att bli självförsörjande genom ett bra bemötande, hög tillgänglighet och ett evidensbaserat förändringsarbete med ett övergripande mobilt och uppsökande arbetssätt.

Förvaltningen effektiviserar samarbeten med alla berörda samverkanspartners för att på ett systematiskt sätt bistå personer i behov av stöd. Förvaltningen utvecklar arbetssätt för att bli bättre på att möta invånarnas behov och skapa en mer tillgänglig socialtjänst, till exempel genom att undersöka hur digitala stöd kan förenkla och förbättra handläggningen inom ekonomiskt bistånd.

Nyanlända ska snabbt etableras i samhället och förvaltningen ska i ett tidigt skede ge samhällsvägledning och stöd för att bli självförsörjande. Förvaltningens integrationslots arbetar inom ramen för ett projekt med föräldralediga nyanlända för att bryta isolering, förbättra hälsan samt öka etablering och integration i samhället. Förvaltningens stadsdelsmammor ska söka upp och motivera långtidsarbetslösa kvinnor att etablera kontakt med Jobbtorg.

Förvaltningen individanpassar bostadsvägledning till varje nyanländ och samverkar med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) för att öka genomströmningen och vidareflytt till egen bostad.

För att kunna erbjuda rätt insatser för personer inom socialpsykiatrin eller de som är sjukskrivna av socialmedicinska skäl har förvaltningen arbetsträningsinsatser som ges innan remittering till Jobbtorg. Förvaltningens fritidsbibliotek är ett exempel på en nystartad arbetsförberedande insats.

De strukturerade arbetssätt som förvaltningen har för att minimera och förebygga felaktiga utbetalningar ska fortsätta utvecklas. Förvaltningen kommer också att arbeta bredare för att motverka systematiska välfärdsbrott.

Det vråkningsförebyggande arbetet fortsätter att utvecklas och barnfamiljers och äldres situation ska särskilt uppmärksammas. Förvaltningen ökar invånarnas kännedom om budget- och skuldrådgivning för att minska risken för överskuldssättning i utsatta och särskilt behövande grupper.

Förvaltningen erbjuder meningsfulla feriearbeten för flickor och pojkar som är mellan 16 och 19 år under sommar-, höst- och jullov som ett första steg in på arbetsmarknaden. Vi tar emot socionom- och lärarstuderande för praktik och verksamhetsförlagd utbildning och erbjuder gymnasieelever som läser till barnskötare praktikplats.

Agenda 2030

Nämndens arbete inom detta område bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 1: Ingen fattigdom, 2: Ingen hunger och 10: Minskad ojämlikhet.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,7 %	2,7 %	Tertial
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,8 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	61	Tas fram av nämnd	Tertial
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,3 %	1,0 %	Tertial
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	25 st	800 st	Tertial
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	600 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	25 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning		Tas fram av nämnd	Tertial
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	600 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: Farstas invånare är självförsörjande

Förväntat resultat

- Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel nyanlända som etablerar sig i samhället ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet	100 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Ett tryggt och säkert stadsdelsområde

Farsta stadsdelsförvaltning ska ha ett aktivt och brett trygghetsarbete som tar avstamp i stadens övergripande trygghetsprogram. Trygghet är en central fråga för att säkerställa kvinnors och mäns, flickors och pojkars välmående – otrygghet skapar begränsningar i människors vardag. Att känna sig trygg i vardagen, där man bor, verkar och vistas är en förutsättning för att kunna delta i samhällslivet. Den upplevda tryggheten är relativt hög i Farsta stadsdelsområde, men skillnaderna mellan män/pojkar och kvinnor/flickor är stor och ökar, i synnerhet när det gäller trygghet utomhus på kvällen. Förvaltningen ska därför prioritera trygghetsåtgärder som bedöms öka kvinnors och flickors upplevda trygghet.

Förvaltningen ska erbjuda fler föräldrar föräldraskapsstöd. Familjen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förhindra att barn senare i livet utvecklar ett normbrytande beteende och i förlängningen påverkar detta tryggheten och säkerheten i vårt samhälle. Under 2022 ska förvaltningen utbilda fler gruppleddare. Vi fortsätter vårt deltagande i den forskningsstudie kring effekten av föräldraskapsstödsutbildningar för föräldrar till tonåringar som sker i samverkan med Karolinska institutet. Nyanlända föräldrar erbjuds att delta i programmet Föräldraskap i Sverige.

Förvaltningen ska ha ett preventivt arbete för att minska den skadliga användningen av alkohol och tobak samt helt motverka narkotika. Förutom att bruket av alkohol, tobak och narkotika är skadligt för individen, finns mycket kriminalitet i spåren av missbruk. Kunskapsbaserad information och handfasta tips kring förebyggande ANDT-arbete ska skickas till vårdnadshavare genom skolorna. Under året ska ett nytt ANDT-program för hela staden tas fram, tills dess ska förvaltningen jobba enligt tidigare framtaget program. Förvaltningsledningen ska vara en styrgrupp för prevention i

syfte att behålla fokus på frågan i hela förvaltningen.

Förvaltningens fältassistenter arbetar brottsförebyggande och uppsökande för att nå fler barn och unga i riskzon. Under sommarmånaderna förstärks detta arbete och innefattar lördagskvällar.

Förvaltningens sociala insatsgrupp (SIG) riktar sig till unga vuxna i åldern 19 - 29 som har ett destruktivt kriminellt leverne, samt till en yngre målgrupp i åldern 12 -18 år som befinner sig i riskzon att dras in i kriminalitet. Förvaltningen arbetar för att fler unga vuxna med behov får hjälp med att stärka motivation, vilja och förmåga till ett liv fritt från kriminalitet och att komma ut i sysselsättning eller utbildning.

Förvaltningen ska arbeta med social brottsprevention genom att minska riskerna för att barn och ungdomar i riskzon dras in i kriminalitet i enlighet med den lokala handlingsplanen från 2020 samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet genom stadens avhoppprogram. Se vidare under mål 1.4 för socialtjänstens arbete med handlingsplanen samt aktuella överenskommelser om samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis. Stödet till brottsutsatta utvecklas genom Våga anmäla, våga vittna för att stärka skydd och stöd till unga.

Förvaltningen arbetar vidare med *projekt Insluss* i samverkan med hälso- och sjukvården, Arbetsförmedlingen, Kronofogden, Polismyndigheten och Försäkringskassan, men även civila organisationer. Syftet med dessa så kallade inslussningsgrupper ska möjliggöra tidiga och samordnade insatser för klienterna, för att bidra till återanpassning i samhället och förebygga återfall i brott efter avtjänat fängelsestraff.

Situationell prevention

Förvaltningen ska också arbeta förebyggande med situationell prevention. I detta ingår att snabbt hantera inkomna synpunkter och klagomål på platser som anses otrygga. Det kan handla om klottersanering, ta bort skymmande buskage eller bättre belysning i parkmiljö. Vi ska också förebygga uppkomsten av olagliga boplatser, förebygga dumpning av byggavfall, med mera.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med medborgardialoger och trygghetsinventeringar för att få kunskap om vilka insatser som behövs för att öka den upplevda tryggheten på olika platser. 2022 ska vi samverka med idrottsnämnden för att inventera otrygghetsfaktorer i anslutning till idrottsanläggningar. Vi ska också fortsätta verka för ett så kallat LOV 3-område i Sköndal och ett återinförande av LOV 3-område i Hökarängens centrum. Ett LOV 3-område innebär att stadens mobila ordningsvakter har befogenheter.

I samband med denna verksamhetsplan är vi medsökande i en ansökan om trygghetsinvesteringsmedel för ett projekt som lämnas in av trafiknämnden. Ansökan rör ett område runt tunnelbanan vid Farsta centrum och berör både stadsdelsnämnden och trafiknämndens ansvarsområden. Med underlag i det som framkommer i synpunktsportalen, dialoger med boende och verksamma samt egna observationer ska förvaltningen söka trygghetsmedel för fler projekt under året.

Lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelarna och Polismyndigheten, och annan samverkan inom arbetet med trygghet

Inom trygghetsarbetet är samverkan central. Vi har flera forum och nivåer av samverkan:

- Övergripande finns den lokala samverkansöverenskommelsen mellan Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och Farsta lokalpolisområde. Den revideras och uppdateras i samband med arbetet med verksamhetsplan.
- Farstas lokala brottsförebyggande råd (Brå) ska samverka kring ökad trygghet och minskad brottslighet i Farsta stadsdelsområde. I Brå samverkar stadsdelsförvaltningen, polisen, SL, fastighetsbolag, brandförsvaret, Svenska kyrkan och flera fackförvaltningar.
- Månadsvisa trygghetsmöten sker under namnet Farsta trygghetsforum. Till forumet är,

förutom funktioner inom staden, även privata fastighetsägare, polis, kollektivtrafik samt vissa aktörer inom civilsamhället som nattvandrare inbjudna. Respektive part för löpande in avvikelser på en digital karta som syftar till att bättre visualisera lägesbild och öka vår kunskap om vilken resurs som ska sättas in på vilken tid och vilken plats.

- Varje vecka sker avstämningar mellan polisen och Farsta respektive Enskede-Årsta-Vantör.
- Varje fredagskväll sker *Helgsamverkan* mellan alla olika aktörer som är verksamma under helgen – polis, fältare, fritidsledare, Farstalyftet, nattvandrare, mobila ordningsvakter etcetera.
- Helgsamverkan som sker varje fredag för att samverka kring utemiljöns trygghet.
- Platssamverkan med aktörer runt en viss plats för att utveckla rena, trivsamma och trygga stadsmiljöer/utemiljöer. Platssamverkan är också en del av förvaltningens näringslivsarbete. Se mer under mål 2.1.

Platssamverkan med fokus på Hökarängen

Förvaltningen ska tillsammans med Stockholmshem, Familjebostäder, lokala företagarföreningen och en rad andra aktörer utveckla arbetet med platssamverkan i Hökarängen. Den lägesbildsanalys som är genomförd, visar på störst behov av insatser i centrala Hökarängen och i synnerhet på David Helldéns Torg. Fokus under 2022 kommer att ligga på att ta fram underlag för en större fysisk omdaning av torget för vilken förvaltningen tillsammans med trafikkontoret avser söka trygghetsinvesteringsmedel. Parallellt med det ska vi undersöka möjligheten att återta torget för positiva händelser - syntetisbana på vintern och förhoppningsvis sommartorg på sommaren. Vi ska också utveckla kommunikationen med Hökarängsborna i sociala medier samt att på ett mer strukturerat sätt främja sociala aktiviteter tillsammans med de många civilsamhällesaktörer som verkar i stadsdelen. Förvaltningen ska också utöka öppettiderna på fritidsgården Morris för att möta behov som har framkommit i vårt arbete med platssamverkan i stadsdelen. Fritidsgården ska öppna tidigare på eftermiddagen för att möta elever från Hökarängsskolan.

Revidering av lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism (VBE) har uppdaterats och beslut om ny VBE-plan fattas i samband med denna verksamhetsplan. Under året ska förvaltningen jobba med att genomföra aktiviteter och åtgärder. Förekomsten av VBE inom stadsdelsområdet bedöms vara liten. Skadegörelse i form av klotter med VBE-relaterat budskap är den vanligaste händelsen i Farsta.

Välskötta och attraktiva park- och grönområden

Förvaltningen ska utöka, utveckla och höja ambitionsnivån på renhållning, städning, skötsel och slyröjning av stadens parker i syfte att skapa ökad trygghet och trivsel. Vi ska säkerställa att de som bor och vistas i Farsta har välskötta, tillgängliga och attraktiva park- och grönområden. Våra park- och grönområden ska utformas på ett sätt att de stimulerar möten och lockar till utomhusvistelse och vardagsmotion. I takt med att bostadsbyggandet i Farsta ökar, ökar också betydelsen av kvalitativa grönområden. Vi ska ta hand om och utveckla park- och grönområdena i samverkan med andra förvaltningar och i dialog med Farstaborna. Särskild hänsyn ska tas till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen har ingen parkskötsel i egen regi, rollen som beställare är därför viktig. För att säkerställa välskötta park- och grönområden och en effektiv snöröjning på parkvägar är det viktigt med tydliga förväntningar på entreprenören och uppföljning av densamma. Förvaltningens ska teckna ner och fortsätta att utveckla våra rutiner för uppföljning av entreprenörer. Vi ska också delta i trafiknämndens arbete med att utveckla enhetliga arbetssätt vad gäller systematisk uppföljning av entreprenadavtal för vinterväghållning och barmarksrenhållning.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med investeringar och reinvesteringar i park- och grönområden. Arbetet utgår från nämndens parkplan. Nämndens budget för parkinvesteringar är större i år än

tidigare år och planen för 2022 ser ut så här:

- Vi ska fortsätta det fleråriga arbetet med att utveckla Farstaängen till en aktivitetspark, med stora möjligheter för Farstaborna till fysisk aktivitet och möten. I det ingår att utreda hur ett bullerskydd mot Nynäsvägen kan komma till stånd.
- Vi ska upprusta lekparken Västboda i stadsdelen Farsta. Dialog med boende om upprustningen genomfördes i oktober 2021. Cirka 65 personer, varav 27 barn deltog på mötet och deras synpunkter blir viktiga utgångspunkter för upprustningen.
- Nämnden biföll våren 2021 ett medborgarförslag om att utveckla en mötesplats utomhus för seniorer i Sköndal. Arbetet genomförs 2022.
- Nämnden biföll hösten 2021 ett medborgarförslag om att anlägga ytterligare boulebänor vid Olympiaplan. Arbetet genomförs 2022.
- Vi måste flytta på en grusplan i Tallkrogen med anledning av att en förskola byggs om.
- Förvaltningen ska även upprusta basketplanen ovanför biltvätten i Fagersjö. Basketstolpar kommer att bytas ut och beläggning ses över.
- Reinvesteringar i parkvägar och trappor

I samband med denna verksamhetsplan söker vi också medel för *Stockholm vid vatten*, som syftar till att öka vistelsevärden på platser vid vattnet. Vi söker för att komplettera strandpromenaden längs Magelungen och Drevviken med säkerhetsnät samt för att utveckla bryggan i Fagersjö till att bli en trevligare plats för möten och häng vid vattnet.

Vi söker också för investeringar i lekparker. Inkomna synpunkter från invånarna, och förvaltningens egen analys visar att lekparken Byängen i det relativt nybyggda området "Lilla Sköndal" är tydligt underdimensionerad och behöver utvecklas för att ge plats för alla flickor och pojkar i området.

I alla investeringsprojekt med parkförnyelse strävar vi efter att förbättra den fysiska tillgängligheten. Förvaltningen ska 2022 på nytt inventera alla parkvägar för ökad tillgänglighet. Inventeringen ligger sedan till grund för kommande års nysafalteringar. Vi eftersträvar också smarta och robusta tekniska lösningar för att få mer hållbara anläggningar så att vi kan minska reparationskostnaderna.

Under 2022 kommer förvaltningen att samarbeta med fastighetskontoret för upprustning av de parkleksbyggnader som ägs av fastighetsnämnden. Steg ett är inventering av behov och prioritering av effektiva insatser, se även mål 2.2.

Agenda 2030

De insatser förvaltningen gör inom nämndmålet om trygghet bedömer vi kan bidra till ökad jämställdhet eftersom fler kvinnor än män upplever otrygghet. Det arbete som görs inom detta målområde bidrar till uppfyllelse av mål 3, 5, 10 och 11 inom Agenda 2030.

Rena och välskötta parker och grönområden är centralt för upplevelsen av trygghet. Därför bedömer förvaltningen att insatser inom nämndmålet kan bidra till ökad jämställdhet. Vi gör också bedömningen att insatser inom detta nämndmål bidrar till Agenda 2030:s mål 3, 13, 14 och 15.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsevenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	88,5 %	88,5 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	82 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30
 Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Farsta är ett tryggt och säkert stadsdelsområde

Förväntat resultat

- Farstaborna upplever en ökad trygghet
- Andelen som enligt trygghetsmätningen känner oro för att gå ut på kvällen i sitt bostadsområde minskar
- Användningen av alkohol, tobak och narkotika minskar bland Farstas unga
- Fler föräldrar deltar i program för föräldraskapsstöd
- Brottsutsatta barn och ungdomar får stöd och skydd efter polisförhör.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Preventionsindex	80		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska samverka med idrottsnämnden för att inventera otrygghetsfaktorer i anslutning till idrottsanläggningar.	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Park- och grönområden i Farsta är välskötta och attraktiva

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med skötseln och städningen av parker och grönområden
- Den fysiska tillgängligheten förbättras
- Reparationskostnaderna i Farstas parkanläggningar minskar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen ska rusta upp lekparken Västboda i stadsdelen Farsta	2022-01-01	2022-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska utveckla en mötesplats utomhus för seniorer i Sköndal.	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Hållbar förskola

Utbildningen i förskolan ska präglas av en positiv framtidstro. Enligt Lpfö-18 (Läroplan för förskolan) ska utbildningen lägga grunden till ett växande intresse och ansvar för en hållbar utveckling – såväl ekologisk som ekonomisk och social. Det betyder att barnen ska få möjlighet att utveckla kunskap om hur man värnar miljön inför framtiden och hur man kan skapa möjlighet att leva i rättvisa och fredliga samhällen.

Arbetet för hållbar förskola ska stärka barns rättigheter och möjligheter utifrån ett normkritiskt förhållningssätt där alla barn ska ges samma möjlighet att utvecklas som unika individer och få förutsättningar för ett livslångt lärande. De främjande och förebyggande insatserna är ett fortsatt arbete i förskolans verksamhet för att säkerställa att barn i stadsdelens förskolor får vistas i en trygg, säker och stimulerande förskola som skapar förutsättningar för barns delaktighet och inflytande.

Under året kommer förskolorna att arbeta tillsammans med barnen för att öka deras kunskaper om hållbarhet samt identifiera faktorer som bidrar till en hållbar förskola i förskolans kontext.

Likvärdig och hög kvalitet i utbildning

Förskolans utbildning ska vila på barnkonventionens grund som är svensk lag. Där anges bland annat att barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad. Vid förändringar och utveckling ska barnkonsekvensanalyser genomföras. Barnen ska på ett naturligt sätt vara delaktiga och ha inflytande över sin vardag.

En viktig faktor för barn att utvecklas och ha förmåga att lära är att utveckla sin motorik och det vestibulära sinnet (uppfattningen om kroppens position, balans och acceleration). Den dagliga utevistelsen och regelbunden rörelselek är därför viktig för barns välbefinnande och fysiska hälsa. Alla förskolor arbetar utifrån sin framtagna rörelsestrategi. Utemiljön behöver vara varierad och ha tillgång, eller närhet till, rymd och grönska. Gården ska inbjuda till lek, fantasi, kreativitet och utforskande. Där ska också finnas möjlighet till möten mellan barn i små grupper. Genom att medvetet synliggöra arbetet samt skapa tydliga mål för uteverksamhet och rörelse i förskolan kan arbetet utvecklas och kvaliteten öka för barnen.

Barnen i förskolan har rätt att leka och lära tillsammans med andra barn och vårt uppdrag är skapa

förutsättningar till det i en trygg och likvärdig miljö. Alla barn har lika rätt till förskolans utbildning utifrån sina förutsättningar. Vårt uppdrag att identifiera barn tidigt gör att vi kan anpassa och ge särskilt stöd utifrån behov. Förskolans lärmiljöer behöver vara tydliga och tillgängliga för alla barn och arbetet fortsätter med att utveckla en tydliggörande pedagogik med miljöer som främjar inkludering av alla barn. Lärmiljöerna är ett stöd i förskolans undervisning och är därmed en viktig del i den kvalitet barnen möter. Arbetet stöds genom förvaltningens Miljöronde och checklista.

Ett temainriktat arbetssätt främjar möjligheten för barn att tillägna sig kunskap och ger möjlighet att lära. Kunskapsbegreppet i förskolan omfattar förutom fakta också förståelse, färdighet och förtrogenhet och kan inte skiljas från varandra. Barnen får i ett utforskande arbetssätt möjlighet att skapa, undersöka, reflektera över, kommunicera, föra och följa resonemang tillsammans med andra barn och vuxna. Undervisning i förskolan kan utifrån sina strävansmål relateras till bildning som en livslång och pågående process. Bildning syftar då till en utveckling av hela människan och som en fortlöpande process genom en människas hela liv. Ett omsorgsfullt förhållningssätt i bemötandet av barnet och barngruppen är en del av förskolans utbildning.

Undervisningen i förskolan baseras på barnens kunnande och genom dokumentation och reflektion i Skolplattformen har vi möjlighet att följa barns förändrade kunnande. Barngruppens process dokumenteras i vårt digitala verktyg där temaarbetet ska utvärderas på grupp och individnivå. Barnens temaarbete kopplas till olika målområden i läroplanen och synliggör resultat för ex språk, matematik och naturvetenskap. Förskolan har fokus på måluppfyllelsen i läroplanen och ger förutsättningar och stöd för förskollärare och ledning.

Språkutvecklande arbete

Barnens språkutveckling är en grundläggande del i barns lärande. Förskolans arbete med språkutvecklande arbetssätt ska bidra till ett fortsatt lärande genom alla skolformer. Ett förtydligande vid övergång till förskoleklass ska göras till skolstart 2022 där varje barns språk särskilt beaktas. Under året inventeras förskolornas språkutvecklande arbete och en gemensam språkstrategi tas fram som omfattar nämndens samtliga förskolor.

Språkutvecklande arbetssätt och barns rätt till flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan ska särskilt lyftas fram under året. Förskolornas arbete med att utveckla barns språk får stöd genom riktade kompetensutvecklingsinsatser under året. Förskolorna arbetar aktivt med läsning och genomför medvetna boksamtal efter högläsning som en del av att utveckla barnens språk. Genom samarbete med biblioteken bidrar förskolorna till att öka barns läs- och skrivutveckling samt skapar förutsättningar och samarbeten för att vidare öka barnens intresse och behov av språkutveckling. Språket är en nyckel för barns fortsatta lärande. Nationella minoriteters rättigheter behöver särskilt beaktas i förskolan och arbetet fördjupas.

Ökad samverkan och inskrivningsgrad i förskolan.

Alla barn i förskolan har rätt till en likvärdig utbildning och därför är det av stor vikt att tidigt identifiera barn i behov av särskilt stöd för att ge rätt stöd och anpassningar. Förskolornas interna nätverk på enhetsnivå kompletteras med Förskolestöd bl. a genom handledning och kompetensutveckling. Ett fördjupat samarbete med socialtjänsten i Farsta fortsätter så att förskolan bidrar till tidiga sociala insatser där detta behövs och tidigt identifierar barn i riskzon. I samverkan med socialtjänsten ska förskolan förbättra sitt arbete med att tidigt uppmärksamma barn och unga som lever i riskmiljöer, och göra orosanmälningar. Rutinen för orosanmälningar ska ses över och vid behov revideras för att stärka barnets skydd. Förvaltningens barnrättsombud ska leda arbetet kring att barnrättsperspektivet utvecklas och tydliggörs i förskolans verksamhet.

Förvaltningen ska öka inskrivningsgraden i förskolan i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på socioekonomiskt utsatta områden. Förskolan arbetar med att identifiera de barn i området som inte är inskrivna i förskolan, och sedan informera och kommunicera med deras. Detta görs i

samverkan med socialtjänsten via våra stadsdelsmammor och vår öppna förskola. Under året kommer en ansökan för att starta introduktionsförskola på öppna förskola i Fagersjö genomföras. Informationsinsatser kommer att kunna samordnas på öppna förskolan i Fagersjö men också på övriga öppna förskolor inom stadsdelen.

Ökad samverkan med vårdnadshavare

Förskolan behöver ha en daglig dialog med barnens vårdnadshavare och synliggöra utbildningens mål och arbete för att skapa en god delaktighet. Dialogen är professionell och har ett bemötande som främjar samverkan. Förskolan synliggör förskolans uppdrag och mål samt skapar en dialog utifrån varje barn med dess vårdnadshavare. Det finns efter pandemin ett behov att bjuda in vårdnadshavare i verksamheten. Formerna för kommunikation och samverkan utvecklas vidare för att bättre möta dagens behov. Förskolan ska arbeta aktivt för att synliggöra förskolans hela verksamhet och involvera vårdnadshavare i arbetet mot hållbar förskola.

Barnrättsperspektivet fortsätter stärkas enligt lagen om FN:s barnkonvention och prioriterar att särskilt samordna insatser mellan förskola och socialtjänsten samt möjligheter att erbjuda föräldraskapstöd i form av cirklar såsom *Alla barn i centrum*. Vårdnadshavares synpunkter på förskolans utbildning beaktas, besvaras och bemöts alltid så snart som möjligt.

Agenda 2030

Nämndens arbete inom detta område bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 3. Hälsa och Välbefinnande, 4. God utbildning, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet, 11. Hållbara städer och samhällen, 12. Hållbar konsumtion och produktion, 13. Bekämpa Klimatförändringarna, 16. Fredliga och Inkluderande samhällen

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Farstas förskolebarn leker och lär i en trygg och hållbar förskola

Förväntat resultat

- Barnens kunskap om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet har ökat
- Barns fysiska förmåga ökar genom rörelse och daglig uteverksamhet
- Fler barn undervisas i lärmiljöer som uppfyller kriterierna för tillgänglighet och hög kvalitet
- Barns språkliga förmåga ökar
- Andel inskrivna barn i förvaltningens förskolor ökar
- Andel vårdnadshavare som är nöjda med sin förskola ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns uppmuntras att till att utveckla sitt språk.	80 %		År
Andel vårdnadshavare som är nöjda med förskolans arbete normer och värden.	85 %		År
Vårdnadshavarna upplever att barnen uppmuntras till fysiska aktiviteter	85 %		År
Vårdnadshavarna upplever att den pedagogiska miljön på förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	80 %		År
Vårdnadshavarnas nöjdhet med samverkan med förskolan	75 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenheterna tar fram en rörelsestrategi för ökad utevistelse och utveckling av rörelselekar.	2022-01-01	2022-12-31
Förskolorna fördjupar sitt arbete med Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare	2022-01-01	2022-12-31
Förskolorna genomför pedagogiska miljöronder	2020-01-01	2022-12-31
Förskolornas arbete med språkutveckling inventeras och en övergripande språkstrategi tas fram	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen tar fram en processplan för forskningsprojektet Hållbar förskola	2022-01-01	2022-12-31
Utbildning genomförs för barnskötare i digitala appar som stödjer språkutvecklande arbetssätt	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4.

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Socialtjänsten ska under året stärka sin samverkan med förskolan för att ännu tidigare identifiera barn i riskzon. Inom ramen för projektet *För barnets bästa* visas en film på alla föräldramöten för förskoleklasser om förvaltningens öppna och förebyggande insatser. Orosanmälningar från förskolan och skolan ska följas upp och återkopplas. En handlingskraftig och individcentrad samverkan inom ramen för Barn i behov av särskilt stöd (BUS) är fortsatt prioriterad. Ungdomsmottagningen ska särskilt prioritera att i högre utsträckning nå ut till yngre pojkar. Samordnad individuell plan (SIP) ska upprättas tillsammans med brukare när insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver samordnas.

Arbetet med tidigt stöd i samverkan (STIS) fortsätter utvecklas för att öka stödet till barnfamiljer med barn i åldern 0-6 år i samarbete med öppna förskolan och regionens barnmorskemottagningar, barnavårdscentraler och vårdcentraler.

Barn och unga med psykisk ohälsa får hjälp och stöd genom förvaltningens öppenvårdsinsatser, ungdomsmottagning, SIP (samordnad individuell planering), BUS, intern och extern samverkan, ett flertal projekt och förvaltningens barnrättssamordnare.

I enlighet med förslaget till ny socialtjänstlag tillsätter förvaltningen tidiga och mobila insatser genom en modern, rättssäker och evidensbaserad myndighetsutövning.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med lokal handlingsplan i enlighet med stadens strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019 – 2022.

Förvaltningen uppmärksammar särskilt orosanmälningar gällande barn och unga i riskzon för kriminellt beteende eller de som begår brott. I förebyggande syfte möter barn och unga som begår sin första brottsliga handling en tydlig, snabb och samfällad reaktion från socialtjänst och polis i form av samtal tillsammans med vårdnadshavare inom 48 timmar.

Brottsförebyggande samverkan genom forumet för skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) stärks under året för att nå fler barn och familjer i riskzon. Fältassistenter arbetar preventivt och uppsökande med fokus på de miljöer och de tidpunkter där ungdomar vistas.

Den framtagna sekretesshandboken möjliggör samverkan mellan socialtjänst, polis, och kriminalvård och om möjligt andra relevanta myndigheter.

Förvaltningen ska stärka arbetet med skolsociala teamet med fokus på samverkan mellan skola och socialtjänst kring elever med skolfrånvaro med målsättning att elever som har en upprepade eller längre frånvaro ska öka sin närvaro i grundskolans undervisning. Detta arbete sker i samråd med både barnet eller ungdomen och föräldrarna för att hitta långsiktigt hållbara lösningar för att återgå till skolan och att bryta isolering.

Under förutsättning att erforderliga beslut om sociala investeringsmedel fattas ska förvaltningen starta upp tre utvecklingsprojekt:

- Pilotprojektet *Skolsamordnare för placerade barn* som ska pågå under tre års tid. Skolsamordnaren ska tillsammans med socialsekreteraren och barnet eller den unge planera för en fungerande skolgång och goda skolresultat.
- Projektet *Intensifierad utredning i hemmiljö*, som kommer pågå under tre års tid. Behandlare och utredare ska tillsammans utreda situation och behov av skydd och stöd i

- barns hemmiljö. Målet är att under en avgränsad tid arbeta tätt och intensivt med barn och unga samt deras familjer för ett självständigt liv utan vidare kontakt med socialtjänsten.
- Projektet *Mitt val, min väg* där förvaltningen tillsammans med forskare på Lund och Göteborgs Universitet ska utveckla metoder för att stödja ungdomar i övergången från samhällsvård till ett självständigt liv.

Förvaltningen arbetar enligt *Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021 – 2024*. Nytt för programmet är målgrupperna barn som anhöriga, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Förvaltningen arbetar med att förebygga missbruk och ha en långtgående samverkan med regionen med mål att ge kvalitativt stöd, vård och behandling för personer med missbruk och/eller psykiatrisk problematik. Förvaltningen utvecklar arbetet inom ramen för projektet *Fördjupad samverkan mellan beroendevård, psykiatri och socialtjänst* och enligt vidare förslag i den pågående samsjuklighetsutredningen.

Förvaltningen fortsätter arbetet med *Peer Support* inom socialpsykiatri och för att öka medarbetarnas kompetens om personer med multipla diagnoser och neuropsykiatriska diagnoser (NPF). Genom samordnad individuell plan (SIP) samverkar förvaltningen med regionens olika psykiatrimottagningar för att bibehålla klientens behov i centrum. Med hjälp av standardiserade utredningsinstrumentet DUR kartläggs den enskildes behov och resurser. Under 2022 ska avsnittet PS-uppföljning i utredningsinstrumentet implementeras för att mäta effekten av insatser.

Förvaltningen arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar för personer med psykisk ohälsa och att öka antal bostadskontrakt enligt bostad först. Förvaltningens vräkningsförebyggande arbete ska särskilt uppmärksamma barnfamiljer och äldres situation.

Arbete med jämställdhetsintegrering fortgår inom socialtjänstens verksamheter, till exempel genom att jämföra och analysera ärenden där boendestöd beviljas, för att se om kön påverkar insatsbeslut samt dess omfattning. Analysarbetet kring resultatet pågår. Ett annat exempel är att Jämställdhetsambassadörer är utsedda på förvaltningens enheter för barn och unga med syfte att öka och medvetandegöra medarbetares kunskap om jämställdhet i det dagliga arbetet med ungdomar och familjer för att barn och unga ska få insatser av god kvalitet oavsett kön. Ambassadörerna kommer under 2022 utvärdera jämställdhetsarbetet för att sedan fördjupa och utveckla arbetet.

Farstas invånare lever i relationer fria från våld

Förvaltningen arbetar enligt *Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer 2021-2025*. Nytt för programmet är arbetsgivarperspektivet, fler målgrupper, förändra våldsutövares beteende och ökat fokus på våld i unga relationer. Förvaltningen arbetar långsiktigt för att stödja våldsutsatta vuxna och barn till ett liv fritt från våld. Genom bedömningsinstrumentet iRisk ska utredargrupperna inom barn och ungdom förbättra bedömningar om fortsatt risk för våld gällande barn som upplevt eller bevittnat våld. Denna implementering av iRisk sker i samarbete med forskare från Ersta Sköndal Bräcke Högskola.

Förvaltningen stärker arbetet kring utreseförbud för barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller utsättas för könsstympning.

Verksamheterna ska borgen för och fortsätta arbetet med att säkerställa kompetenser för att förebygga, uppmärksamma och motverka målgruppens utsatthet för hot och våld av närstående. Detta genom fortsatta utbildningsinsatser och genom att säkerställa att rutiner inklusive styr- och stöddokument hålls aktualiserade och efterlevs. I linje med detta ska Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, implementeras inom samtliga verksamheter.

Personer med funktionsnedsättning och äldre personer i våra verksamheter riskerar som andra

grupper att utsättas för våld i nära relationer. Alla medarbetare ska ha kännedom om våldets mekanismer och hur de ska kunna uppmärksamma och agera vid misstanke om våld i nära relationer. För att säkerställa medarbetarnas kunskap ska rutiner vid våld i nära relationer vara aktuella och kända och arbetet ska följas upp i ledningsgrupper på alla nivåer. Vid behov konsulteras förvaltningens relationsvåldsteam.

Förvaltningen ska stärka barnrättsperspektivet enligt lagen om FN:s barnkonvention och enlighet med målen i Agenda 2030. Förskolan ska utveckla samarbetet med socialtjänsten. Uppdraget är att så tidigt som möjligt identifiera barn i behov av insatser och bidra till att främja och förebygga en god utbildning och hållbar framtid för barnen. Förvaltningen kommer ha representanter i det förvaltningsövergripande barnrättsnätverket och delta i framtagandet av en förvaltningsövergripande plan för arbetet. Samverkan mellan socialtjänst och förskola ska utvecklas för att tidigare kunna identifiera barn i riskzon.

Stöd och service till invånare med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning

Inom LSS-verksamheterna fortsätter arbetet med metodutveckling och kvalitetssäkring, med bland annat fokus på utveckling av arbetssätt och kommunikation med brukarna samt deras närstående. Syftet är att säkerställa att samtliga brukare ges rätt stöd, service och omvårdnad utifrån den enskildes behov, önskemål och förutsättningar. En fortsatt utveckling av arbetsmetoder ska således säkerställa en trygg och säker omvårdnad, men ska samtidigt bidra till stimulerande aktiviteter för den enskilde och främja bästa möjliga hälsa hos målgruppen.

En fortsatt utveckling av arbetsmetoder och arbetssätt syftar även till att värna den enskildes integritet och tillförsäkra den enskilde inflytande, självbestämmande och delaktighet i sin vardag. Verksamheterna kommer på olika sätt arbeta för att brukarperspektivet genomsyrar alla insatser som görs för målgruppen och att den enskildes inflytande ökar. På motsvarande sätt kommer verksamheterna att öka sitt förebyggande och trygghetsskapande arbete, där arbetssätt och val av metoder kommer att ses över i syfte att säkerställa att brukarnas upplevelse av trygghet stärks. Detta ska uppnås och genomföras genom bland annat generella och individuellt riktade åtgärder gentemot brukarna och fortbildningsinsatser som riktar sig till medarbetarna. Konkret kan det exempelvis innebära att verksamheterna ska använda sig av olika former av välfärdsteknik anpassad för olika funktionsnedsättningar och situationer.

För att säkerställa att insatserna överensstämmer med brukarens behov, önskemål och förutsättningar, behöver allt arbete med brukarna vara metodiskt, förutsägbart och alltid följa en aktuell genomförandeplan. Verksamheterna kommer att fortsätta sitt arbete med att säkerställa att samtliga brukare ska ha aktualiserade genomförandeplaner inklusive samarbetsplaner.

Utredningstiderna som föregår beslut om insatser ska vara så korta som möjligt utan att rättssäkerheten påverkas och beaktat att den enskilde ska tillförsäkras inflytande och delaktighet i beslutsprocessen. Omvänt ska beslut om längre tidsperioder av insatser öka framförhållningen för brukare och utförare, vilket även bedöms bidra till att brukarnas upplevelse av trygghet ökar. I linje med att förvaltningen ska verka för snabbare och mer långsiktiga beslut kommer befintliga rutiner ses över och aktualiseras.

Arbetet med kompetenshöjande åtgärder fortgår i syfte att säkerställa kvalitén inom samtliga LSS-verksamheter. Arbetet med att säkerställa att samtliga medarbetare har erforderlig grundkompetens för sina uppdrag fortgår således, dels genom att samtliga nyanställda medarbetare förutsätts gå basutbildningen det Pedagogiska ramverket – vilket är ett krav för att kunna erbjudas anställning, dels genom kurser som Forum Carpe tillhandahåller. Beaktat att samtliga tillsvidareanställda medarbetare redan har gått ramverksutbildningen, kommer avdelningens fortsatta fokus ligga på att implementera ramverket och dess arbetsmetoder inom samtliga verksamheter. Därutöver fortsätter inventeringen av medarbetarnas generella kompetens och utbildningsbakgrund i syfte att medarbetare framöver ska kunna erhålla den nya gemensamma yrkestitulaturen, stödassistent, som

stadens planerar att införa. De medarbetare som inte bedöms motsvara kraven för att kunna erhålla den nya yrkestitulaturen, ska erbjudas enstaka kurser alternativt valideringsutbildning, vilka i dagsläget tillhandahålls genom socialförvaltningen. En gemensam grundkompetens/basutbildning, parallellt med att staden arbetar för införandet av en gemensam yrkestitulatur, ska bidra till dels ökad kvalitet och trygghet ur ett brukarperspektiv, dels säkerställa att det finns en grundkvalitet i arbetssätt och bemötande av målgruppen och ska därutöver stärka det interna samarbetet inom avdelningen.

Samtliga LSS-verksamheter ska analysera resultaten av genomförd brukarundersökning i syfte att säkerställa att jämställdhet råder mellan könen. I de fall som jämställdhet inte bedöms råda, ska varje verksamhet upprätta en handlingsplan, med åtgärder för att på kort respektive lång sikt bidra till att skillnaderna upphör alternativt minskar.

Förskolan har i uppdrag att tidigt identifiera och ge rätt stöd till barn med funktionsnedsättningar. Barn i behov av särskilt stöd identifieras och rektor är ansvarig för att dokumentera arbetet samt vid behov genomföra anpassningar och olika insatser. Förskolorna ges vid behov stödsatser av Förskolestöd. Stödenheten arbetar förebyggande, främjande och åtgärdande och kan delta i förskolans planering av insatser. Medarbetare erbjuds vid behov handledning och konsultation. Beslut om särskilda stödsatser och tilläggsbelopp följs upp med fokus på effekterna för det enskilda barnet.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska vara vägledande och styrande i arbetet och i dialogen med brukarna och deras anhöriga. LSS-verksamheterna ska ha ett ökat fokus på att den enskilde ska ges möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap, där verksamheterna bland annat ska fokusera på att tillförsäkra målgruppen: rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik, rätten till bästa möjliga hälsa och rätten till en meningsfull fritid.

Förvaltningen har inventerat den fysiska tillgängligheten i våra publika lokaler och under 2022 ska de enkelt avhjälpta hindren åtgärdas. Förvaltningen kommer under verksamhetsåret att realisera de förslag på åtgärder som tagits fram av sakkunnig konsult efter tillgänglighetsinventeringen. Förvaltningens chefer kommer få ett stödmaterial inom ramen för enkelt avhjälpta hinder att tillämpa på deras respektive lokaler.

Agenda 2030

Nämndens arbete bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 3. God hälsa och välbefinnande, 4. God utbildning, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet och 16. Fredliga och inkluderande samhällen,

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	93 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	90 %	öka	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	År
Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50 %	Tas fram av nämnd	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	År
Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	40 %	Tas fram av nämnd	År
Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	40 %	Tas fram av nämnd	År
Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	38	Tas fram av nämnd	År
Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	181 st	Tas fram av nämnd	År
Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	96 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Farstas invånare lever i relationer fria från våld

Förväntat resultat

- Fler flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relation får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Fler våldsutövare förändrar sitt beteende.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stärka chefssamverkan och kunskapsutbyte mellan RVT och RVC inom förvaltningarna i klustret för RVC sydost i syfte att uppnå gemensam verksamhetsutveckling	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål: Farstas invånare lever utifrån sina olika behov och förutsättningar ett självständigt liv

Förväntat resultat

- Färre barn och ungdomar återkommer inom ett år efter avslutad insats.
- Allvarssamtal hålls med alla barn och unga som första gången anmäls för brott.
- Fler barn får bättre hjälp genom individmöten inom Barn i behov av särskilt stöd (BUS).
- Fler personer med missbruksproblem som söker stöd och hjälp fullföljer sin individuella

planering.

- Fler personer aktuella inom socialpsykiatri skattar sin situation bättre i uppföljningen i DUR.
- Fler orosanmälningar från förskolan till socialtjänsten återkopplas för att identifiera fler barn i riskzon.
- Fler barn och unga vars föräldrar får insatser från socialtjänsten erbjuds stödsamtal.
- Fler vuxna biståndstagare återkopplar upplevelse av förbättrad situation av sina beviljade insatser.
- Fler unga brottsoffer får stöd av socialtjänsten att våga anmäla och våga vittna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta projektet med stärkt tidigt stöd i samverkan för att öka stödet till barnfamiljer med barn i åldern 0-6 år i samarbete med sociala barn- och ungdomsvården, öppna förskolan och landstingets verksamheter BMM, BVC och vårdcentral.	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål: Invånare med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ges insatser av hög kvalitet

Förväntat resultat

- Andelen brukare som är nöjda med sina insatser har ökat
- Förvaltningens verksamheter är tillgängliga.
- Brukare inom nämndens verksamheter upplever en ökad trygghet
- Brukare inom nämndens verksamheter upplever en ökad delaktighet
- Alla brukare inom funktionsnedsättning har godkända och aktuella genomförandeplaner

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens ska under året åtgärda de enkelt avhjälpta hinder som identifierats i tillgänglighetsinventeringen.	2022-01-01	2022-12-01

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Förvaltningens äldreomsorg använder ett personcentrerat arbetssätt, där utgångspunkten är den äldres specifika behov och önskemål. Inom biståndshandläggningen har man följsamhet till gällande riktlinjer för äldreomsorgen. IBIC, Individens behov i centrum används som metod för att stärka det personcentrerade arbetssättet och MI, Motiverande Samtal, används som samtalsmetod. SIP, samordnad individuell plan, används vid samverkan med andra instanser.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med tryggt mottagande i hemmet i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck. Ett nytt it-stöd för utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, Lifecare SP, ska införas och implementeras under 2022. Lifecare SP kommer att vara ett viktigt stöd för att kunna uppfylla intentionerna i lagen om samverkan vid utskrivning. Även särskilda boenden kommer att beröras av implementeringen.

Palliativt kunskapscentrum, PKC, är en utgångspunkt för samverkan, utveckling och kompetenshöjande insatser inom palliativ vård. I utvecklingsarbetet inom hälso- och sjukvård ingår lärdomar från hanteringen av covid-19 pandemin.

För att tillhandahålla en individcentrerad och sammanhållen vård- och omsorg av hög kvalitet utvecklar och stärker förvaltningen samverkan med läkarorganisationerna. Detta sker genom

förankring av gällande samverkansöverenskommelser och genom användning och uppföljning av beslutsstödet ViSam, som infördes hösten 2021. Beslutsstödet ger kvalitetssäkrade bedömningar vid försämrat allmäntillstånd samt stöd i att säkra informationsöverföring. Syftet är att bedömningen ska bli strukturerad, patienten ska få vård på optimal vårdnivå och informationsöverföring till nästa vårdgivare säkras.

Implementeringen av Smarta lås fortsätter under 2022. Målet är att lås ska installeras hos de kunder där nyckelhantering behövs vilket också inkluderar larmkunder. Införande av digitala lösningar inom hemtjänsten samordnas av äldreförvaltningen.

Inom hemtjänstenheten Norra fortsätter det Vinnova-finansierade projektet i samarbete med KTH tillsammans med vårdcentralen Capio Gubbängen. Projektet syftar till att skapa bättre kommunikationsvägar.

Inom verksamheterna arbetar man med ombud inom olika områden, så som palliativa ombud, kostombud, kulturombud och anhörigombud. Ombuden ska ha fördjupad kunskap inom de olika områdena och verka som ett stöd för medarbetare samt driva utveckling inom området. Förvaltningen ska utveckla och stärka ombudsrollerna och undersöka möjligheterna till nätverk för kunskapsutbyte inom förvaltningens enheter och med andra förvaltningar.

Språkhöjande insatser är prioriterat i äldreomsorgen under 2022. Förvaltningen ska utveckla arbetsplatslärande inom språkkompetens och språkombudsrollen kommer att införas.

Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat samt Mat- och måltidspolicyn kommer fortsätta att implementeras under året. Förvaltningens arbete utgår ifrån Lokal rutin för mat och måltider på vård- och omsorgsboenden och Rutin för livsmedelshantering och livsmedelshygien. Inom Vård- och omsorgsboendena genomförs mat- och måltidsobservationer och nattfastemätning två gånger per år i syfte att kvalitetssäkra samt utveckla verksamheterna. Inom hemtjänstenheterna fortsätter det förebyggande arbetet mot undernäring i samverkan med Regionen. Mätning av matsvinn fortsätter inom vård- och omsorgsboenden.

Samverkan mellan hemtjänstenheter i egen regi och Primärvården fortsätter i syfte att bland annat förebygga undernäring hos hemtjänstkunder.

Ett fortsatt prioriterat område inom äldreomsorgen är att säkerställa hygienisk standard och förvaltningen bedriver strukturerat smittskyddsarbete i samverkan med Vårdhygien och Smittskydd Stockholm. Följsamhet till basala hygienrutiner säkerställs med kontinuerliga genomgångar av fastställda riktlinjer och rutiner samt genom egenkontroller om förutsättningar, självskattnings och observation.

Kvalitetsregister används för att kartlägga och säkerställa att den äldre får sina specifika behov tillgodosedda. Palliativa handlingsplaner används i vård i livets slutskede.

Inom hemtjänsten utvecklas ramtid som arbetssätt. Ramtid syftar till att öka den enskildes inflytande och delaktighet genom möjligheten att kunna påverka när och hur beviljade insatser ska utföras. Arbetet med demensteam inom hemtjänstenheter i egen regi fortgår.

Förvaltningen ska kontinuerligt kompetensutveckla medarbetare utifrån verksamhetens behov inom demens, geriatrik, palliativ vård och kunskaper i svenska språket. Även grundutbildning till vårdbiträde och undersköterska erbjuds de medarbetare som saknar formell kompetens. Förvaltningen fortsätter med certifiering inom demens, Stjärnmärkt och ansöker om centrala medel för kompetensutveckling inom språkhöjande insatser.

Inom äldreomsorgen används resultatet av brukarundersökningen som underlag för att identifiera eventuella skillnader i omsorgen av män och kvinnor. Resultatet av undersökningarna presenteras

årligen under hösten och analysen görs i samband med verksamhetsberättelsen. En jämställdhetsutmaning inom äldreomsorgens verksamheter är att identifiera eventuella skillnader och vad de kan bero på och hur de kan åtgärdas.

Inom förvaltningen fortsätter ett samarbetet i syfte att utveckla och stärka det förebyggande arbetet riktat till äldre i Farsta. I samarbetsgruppen igår bland annat både hemtjänsten, beställarenheten för äldre, seniorverksamheten och representanter för pensionärsrådet. En prioriterad fråga för arbetsgruppen är att nå fler ensamma äldre under 2022.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Aktivitetsutbudet ska utgå ifrån de äldres önskemål och behov. Sociala besök införs inom vård- och omsorgsboenden. Sociala besök är en utveckling och komplettering av tidigare ungdomsbesök som nu även kommer att innefatta seniorbesök. Besöken kommer att genomföras under förutsättning att de kan genomföras på ett smittsäkert sätt.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen ska bidra till att Stockholm ska bli en äldrevänlig stad. Genom att skapa äldrevänliga städer möjliggör vi för den äldre befolkningen att leva ett aktivt och hälsosamt liv, där beroendet av vård och omsorg minskar. Förvaltningens arbete med ökad tillgänglighet i offentliga miljöer, anhörigstöd och den öppna seniorverksamheten är därför viktiga. Förvaltningens förebyggande arbete finns bland annat ett pågående samarbete med pensionärsrådet för att nå ut till fler äldre med information om planerade och pågående aktiviteter. Inom förvaltningens öppna seniorverksamhet erbjuds besökarna aktiviteter som gynnar ett aktivt och hälsosamt liv. Läs mer under 2.4.

Förvaltningens arbete med trygga utemiljöer ska i högre grad involvera seniorer, till exempel i samband med trygghetsinventeringar.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa hos äldre. Aktivitetsutbudet ska utgå ifrån de äldres önskemål och behov och sociala aktiviteter anpassas utifrån rådande omständigheter och förutsättningar.

Agenda 2030

Nämndens arbete bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 2 Ingen hunger, 3. God hälsa och välbefinnande, 4. God utbildning för alla, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet, 12. Hållbar konsumtion och produktion och 16. Fredliga och inkluderande samhällen.

Förvaltningens arbete med en äldrevänlig stad bidrar framför allt till mål 3 och 10

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	70 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	60 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten		Tas fram av nämnd	År
 Andel digitala inköp i hemtjänsten	30 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	100 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	90 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	84 %	82 %	År
 Andelen personal med timanställning i förhållande till samtliga anställda	15 %	Tas fram av nämnd	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldre i Farsta har omsorg av hög kvalitet

Förväntat resultat

De äldre som ansöker om bistånd är nöjda med biståndshandläggarens bemötande.

De äldre som ansöker om bistånd anser att de har insatser utformade efter sina behov.

De äldre inom förvaltningens verksamheter har inflytande och är delaktiga i utformandet av sina insatser.

De äldre inom förvaltningens verksamheter besväras i lägre grad av ensamhet.

De äldre inom förvaltningens verksamhet har en patientsäker hälso- och sjukvård.

De äldre inom förvaltningens verksamhet har en god vård i livets slutskede.

De äldre inom förvaltningens verksamheter är nöjda med mat- och måltidssituationen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten egen regi.	82 %		År
♀ Andel nöjda omsorgstagare inom dagverksamhet egen regi.	95 %		År
♀ Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden i egen regi.	81 %		År

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* bland annat genom att stödja vidareutvecklandet av attraktiva, välskötta och trygga lokala centrum, ge lokala företagare tydlig information, lotsa rätt inom staden och vara lättillgängliga. Nämnden ska tillvarata de möjligheter som ges att delta i planeringen av byggnation, bevaka att områden blir funktionsblandade och genom samverkan och dialog anpassa förskoleutbyggnadstakten till invånarnas behov.

Nämndens fordon ska drivas med förnybara drivmedel och fler möten ska genomföras digitalt. För att gynna den biologiska mångfalden planerar förvaltningen nektarrika växter som lockar till sig pollinatörer. Förvaltningen ska kommunicera och implementera den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.

Genom samverkan med andra förvaltningar och med det lokala kultur- och föreningslivet ska invånare och brukare erbjudas ett brett utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter – både som publik och för eget utövande. Förvaltningen ska erbjuda barn, föräldrar och unga gemenskap och positiva upplevelser inom våra öppna mötesplatser.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Farsta stadsdelsförvaltning ska arbeta för ett attraktivt företagsklimat som främjar de företag som finns i stadsdelsområdet och lockar hit nya företag. Ett attraktivt företagsklimat ska ge fler arbetstillfällen i vår del av storstaden och tillvarata arbetsplatspotentialen i Stockholms södra delar.

Arbetet med näringslivspolicy för Stockholms stad

Förvaltningens näringslivsarbete ska utgå ifrån Stockholms stads näringslivspolicy och de tre av fyra fokusområden som berör stadsdelsnämnden. Förvaltningens arbete ska också utgå från stadsdelsnämndens beslutade prioriteringar för det lokala näringslivsarbetet 2019-2022.

Fokusområde 1. Stimulera tillväxt och företagsamhet.

Vi ingår i stadens centrala funktion för lokal näringslivsutveckling för att möta tillväxt- och utvecklingsfrågor inom stadsdelsområdet. I detta arbete ska samverka med lokala företagareföreningar, facknämnder och Stockholm Business Region.

Förvaltningen ska främja nyföretagande, småföretagande och entreprenörskap genom information om vägledning i att starta, driva och utveckla ett företag. Nya svenskar och kvinnor är prioriterade målgrupper.

I stadsutvecklingsprocesser ska vi bevaka att företagarnas behov beaktas. Genom stadsplanering kan staden underlätta för företag att etablera sig i söderort och i Farsta. Det ska vi också göra genom att lotsa företag som vill etablera sig till våra nätverk av lokala fastighetsägare som äger lokaler eller mark. Vi ger service för företag som vill etablera eller omlokalisera sig i Farsta stadsdelsområde.

Förvaltningen ska ta fram ett marknadsföringsmaterial gällande Farsta som attraktiv stadsdel för näringsliv.

Fokusområde 2. Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning.

Kontakterna med staden ska vara smidiga, effektiva och professionella. Förvaltningen ska bidra till det genom att ge tydlig information, lotsa rätt inom staden och genom att vara lättillgängliga. Frågor från näringslivet ska besvaras inom 24 timmar.

Förvaltningen ska föra kontinuerliga dialoger med näringslivet för att bygga nätverk och för att inventera behov och hinder hos företag. Förvaltningen ska dessutom genomföra företagsbesök och skicka nyhetsbrev till det lokala näringslivet. Förvaltningen administrerar också nämndens Utvecklings- och näringslivsråds möten och dialoger med det lokala näringslivet.

Fokusområde 3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet.

Förvaltningen ska stärka företagarperspektivet i trygghetsarbetet bland annat genom dialoger med det lokala näringslivet för att identifiera platser som upplevs som otrygga samt samordna och driva på åtgärder. Företagare ska också involveras i vårt arbete med platssamverkan.

Förvaltningen ska vidareutveckla attraktiva, välskötta och trygga lokala centrum, handelsplatser och företagsområden. Vi ska säkerställa en ren och trygg stadsmiljö för företag samt lotsa företagare rätt i frågor avseende stadsmiljö.

Förvaltningen ska värna Larsboda verksamhetsområde och ge verksamhetsområdet långsiktiga förutsättningar för utveckling.

Stadsdelsnämnderna har inget utpekade ansvar för näringslivspolicyns fjärde fokusområde, *Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens*. Vi gör dock flera insatser med relevans för fokusområdet, bland annat undersöker vi företagens behov av kompetens och rekryteringsbehov i samband med företagsbesök och dialoger. Vi ska också undersöka möjligheten till samarbete mellan lokala utbildningsanordnare och företagare.

Förvaltningen ska utveckla projekt kring ungdomars entreprenörskap genom att ge ferieungdomar grundläggande information om hur man startar företag. Vi ska också be ferieungdomar att komma med inspel om stora samhällsutmaningar med koppling till FN:s globala mål gällande innovationer, hållbara samhällen och hållbar industri.

Agenda 2030

Förvaltningens arbete för att uppnå målet bidrar också till flera av FN:s globala mål, främst mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt mål 11. Hållbara städer och samhällen.

Nämndmål: Farsta har ett attraktivt företagsklimat

Förväntat resultat

- Fler arbetstillfällen i Farsta
- Fler företag i Farsta
- Miljön vid lokala centrum och verksamhetsområden är trygg och välskött
- Förvaltningen har en regelbunden dialog med lokala företagare

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal anställningar i Farsta	13 000		År
Farstas arbetsplatskvot jämfört med likvärdiga stadsdelar	0,62		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämndens utvecklings- och näringslivsråd ska tillsammans med stadsdelsförvaltningen genomföra möten med det lokala näringslivet.	2021-01-01	2022-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska bidra med det lokala perspektivet i SBR:s uppdrag att utveckla Larsboda verksamhetsområde	2020-01-01	2021-11-30

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Förvaltningen har ett ansvar att se till att den kommunala servicen byggs ut i takt med att befolkningen ökar. Utbyggnadstakten av bostäder är hög i Farsta stadsdelsområde och förvaltningen tar tillvara de möjligheter som ges att påtala behovet av en variation av upplåtelseformer för att minska segregationen. Vi bevakar också att områden blir funktionsblandade genom att ge plats för arbetsplatser och service av olika slag. Samverkan med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret pågår kontinuerligt för att förvaltningen ska ha överblick över bostadsbyggandet i stadsdelsområdet och vi bevakar grönkompensation i de fall parkmark bebyggs.

Förskolan i Farsta ska byggas ut i takt med bostadsbyggandet. En dialog med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret ligger till grund för hur vårt planeringsarbete ser ut. Förvaltningen bevakar i ett tidigt skede av planeringsprocessen att mark eller ytor i flerbostadshus reserveras för förskolor. Förvaltningen ska vara flexibel i planeringen och sträva efter samlokalisering där så är möjligt när det gäller funktioner som kan vara gemensamma för exempelvis skola och förskola eller öppen fritidsverksamhet. Detta förutsätter att det finns tillräckligt med kvalitativ utemiljö för verksamheterna. I nybyggnadsområden är det viktigt att förskolorna uppförs i början av utbyggnadsprocessen så att de finns klara i samband med inflyttning av de nya områdena.

När mark anvisas för bostäder ska förvaltningen anmäla intresse för bostäder socialtjänstlagen om projektet förefaller lämpligt. Förvaltningen ska ta fram boendeplaner för att på kort och lång sikt kunna tillgodose behovet av särskilt boende för dels äldre och dels personer med funktionsnedsättning. Arbetet görs tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar i sydost. Dessa planer utgör sedan ett viktigt underlag för de samlade boendeplaner som staden centralt upprättar och beslutar om varje år. Nytt från och med 2022 är att socialnämnden tar över ansvaret för att bevaka att bostäder för LSS byggs i lagom takt runt om i staden.

Förvaltningen har inventerat tillgängligheten i våra publika lokaler. 2022 ska de enkelt avhjälpda hindren åtgärdas.

Förvaltningens parklekar är samlokaliserade med öppen förskola och ibland även fritidsgård. Flera av lokalerna är i dåligt skick. Under 2022 kommer förvaltningen att samarbeta med fastighetskontoret för upprustning av de parkleksbyggnader som ägs av fastighetsnämnden. Steg ett är inventering av behov och prioritering av effektiva insatser.

Agenda 2030

Förvaltningens arbete för att uppnå målet bidrar också till flera av FN:s globala mål, främst mål 10. Minskad ojämlikhet och mål 11. Hållbara städer och samhällen.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: I Farsta byggs den kommunala verksamheten ut i takt med förändrade behov

Förväntat resultat

- Antalet lägenheter för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning ökar.
- Antalet förskoleplatser täcker behoven

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Stockholms stad ska bli en fossilfri organisation och förvaltningens transporter behöver bli fossilfria. Vid tjänsteresor ska förvaltningen göra klimatsmarta val och ta hänsyn till miljön. Påverkan på klimatet ska minskas vid transporter varför kollektiva färdmedel, cykel/elcykel och gång ska väljas i första hand. Är dessa alternativ inte möjliga ska något av förvaltningens miljögodkända leasingfordon användas.

När stadens rese- och mötespolicy är klar ska förvaltningen om så behövs, utarbeta en motsvarande med lokal anpassning för Farsta. Policyn ska också omfatta rutiner för digitala möten för att ytterligare minska onödigt resande. Förvaltningen ska av miljö- och tidsskäl fortsätta med digitala möten när det är effektivt.

Förvaltningens fordon ska drivas med förnybara drivmedel. Förvaltningen har sammantaget 14 fordon varav 3 elbilar, 10 biogasbilar och 1 dieseldriven lastbil vars avtal löper ut under hösten 2022. Om någon bil behöver bytas ut under året ska den ersättas med en elbil förutsatt att laddplats går att ordna.

Förvaltningen planerar för att analoga körjournaler ska ersättas av elektroniska körjournaler under året.

Förvaltningen följer genomförandet av Cykelplanen och kommer att medverka till att förbättra gångmöjligheterna i stadsdelsområdet i enlighet med ambitionerna i Gångplanen. Skötselnivån på parkvägar ska vara hög så att fler väljer gång och cykling istället för bil för kortare sträckor.

Vi ska se över hur förvaltningens elcyklar används i tjänsten. Det finns ett digitalt bokningssystem för förvaltningskontorets elcyklar som kan användas av alla medarbetare. Denna möjlighet ska uppmärksammas på intranätet, i förvaltningens månadsblad och andra informationskanaler. I samband med denna verksamhetsplan ansöker nämnden om medel för flera klimatinvesteringar, bland annat medel till fler elcyklar till verksamheten.

Agenda 2030

Nämndens arbete inom detta område bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 11. Hållbara städer och samhällen, 13 Bekämpa klimatförändringarna och 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Nämndmål: Hållbara transporter prioriteras inom nämndens verksamheter

Förväntat resultat

- Andelen biogas ökar av totala förbrukningen av drivmedel
- Fler digitala möten ersätter icke-hållbara resor i förvaltningens verksamheter.
- Miljökrav på arbetsfordon, transporter och leveranser ställs vid upphandling.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	92,86 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv kan föra samman och utjämna livsvillkor mellan människor med olika bakgrund. Det stimulerar och tillvaratar kreativitet och delaktighet. Det ideella engagemanget fyller också en viktig demokratisk funktion. Farsta stadsdelsförvaltning ska samverka med andra förvaltningar och med det lokala kultur- och föreningslivet för att kvinnor och män, flickor och pojkar ska erbjudas ett brett utbud av fritidsaktiviteter, idrott och kultur – både som publik och för eget utövande.

Mötesplatsen i Fagersjö och Tuben i Farsta centrum är två viktiga mötesplatser med öppen verksamhet för flera målgrupper. Här finns också allmänna samlingslokaler som föreningar och andra kan hyra. Förvaltningen ska genomföra en dialog med boende i Fagersjö om hur de vill vara med och utveckla Mötesplats Fagersjö. Vi ska också gemensamt med föreningsliv återuppta evenemanget *Fagersjödagen*. Vi söker i samband med denna verksamhetsplan medel för att utveckla den arbetsmarknadsverksamhet med Fritidsbibliotek/Sportotek vi har startat på Mötesplats Fagersjö. En utveckling bör ske i samverkan med föreningslivet.

Öppna mötesplatser för barn, föräldrar och unga

Förvaltningen ska erbjuda barn, föräldrar och unga gemenskap och positiva upplevelser inom våra öppna mötesplatser – öppen förskola, parklek och fritidsgård. De ska vara tillgängliga och välkomna alla oavsett funktionsförmåga. Våra öppna mötesplatser ska anpassas efter dagens stockholmars behov och levnadsmönster genom inflytande från besökare.

Förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga ska vara trygga och jämställda. De ska erbjuda sociala skyddsfaktorer som tillhörighet, förebilder och kontaktnät. De ska utgå från barnrättsperspektivet. Samarbetet mellan fritidsgårdar i olika stadsdelar ska stärkas för ökad integration. Förvaltningen ska utveckla fritidsgårdarnas ledarledda aktiviteter för att höja kvaliteten. Fritidsgårdar ska erbjuda studiehjälp, gärna i samarbete med civilsamhället. Förvaltningen ska utveckla parklekarna bland annat samarbete med andra aktörer som vill bedriva kompletterande verksamhet.

Förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga ska också vidareutveckla försök med mobil och digital verksamhet och samarbeta med andra nämnder kring utveckling av innovativ ungdomsverksamhet. Vi ska också undersöka fritidsgårdarnas möjligheter till ett ökat öppethållande på helger och vardagseftermiddagar, utifrån ungdomarnas behov. Förvaltningen ska utöka öppettiderna på fritidsgården Morris i Hökarängen för att möta behov som har framkommit i vårt arbete med Platssamverkan i stadsdelen. Fritidsgården ska öppna tidigare på eftermiddagen för att möta elever från Hökarängsskolan.

Vi ska också sträva efter ett så stort öppethållande som möjligt av våra öppna mötesplatser på sommaren.

Våra öppna mötesplatser för barn och unga ska ha särskilt fokus på grupper som inte i lika hög grad nås av dagens verksamheter och särskilt uppmärksamma flickor, nyanlända, unga med funktionsnedsättningar och HBTQ-personer. Förvaltningens HBTQ-häng, för ungdomar mellan 11-18 år ska fortsätta att utvecklas. Våra mötesplatser för unga med kognitiva funktionsnedsättningar ska fortsätta att utvecklas och fortsatt ha öppet vissa kvällar i veckan med specifikt riktad verksamhet.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att låta öppna förskolan vara en arena för föräldraskapsstöd i samverkan med barnavårdscentralen, barnmorskemottagningen och undervisning i svenska (SFI). (Se även mål 1.4) I Fagersjö ansöker nämnden i samband med denna verksamhetsplan om att starta en introduktionsförskola.

Att kulturnämnden har ett samordningsuppdrag inom verksamhetsområdet *Barn, kultur och fritid* ger likställighet över staden och jämnare kvalitet inom verksamheten. Förvaltningen ska delta i kulturnämndens utvecklingsprojekt som rör oss, bland annat utredning kring parklek och strategi för fritidsgård.

Öppen seniorverksamhet

Förvaltningens öppna seniorverksamhet ska erbjuda gemenskap och glädje, rörelse, kultur, utflykter, föreläsningar och annat som kan främja de äldres fysiska och psykiska hälsa samt motverka ofrivillig ensamhet. Verksamheten sker främst på Tuben i Farsta och på Mötesplatsen i Fagersjö, men förvaltningen ska också ha vissa aktiviteter utomhus i andra stadsdelar. Vi ska fortsätta satsningen inom Matlyftet. Förvaltningen ska öka kunskapen om och säkerställa inkludering av äldre hbtq-personer. Vi ska också hitta projekt och aktiviteter som innebär möten över generationsgränserna. 2022 ska förvaltningen starta med telefonhjälp. Telefonhjälpen innebär att vi instruerar hur mobilen fungerar, vilket minskar det digitala utanförskapet.

Föreningssamverkan och lovverksamhet

Förvaltningen ska ha förutsägbara villkor för det lokala kultur- och föreningslivet. Genom dialog och samarbete ska förvaltningen se till att kraften i de fristående verksamheterna tas tillvara. Föreningsbidraget ska vara enkelt att söka och fördelas genom nämndbeslut enligt likvärdiga principer. Förvaltningen ska kontrollera att de föreningar vi samverkar med uppfyller kommunfullmäktiges riktlinjer och demokrativillkor. Förvaltningen ska bistå kommunstyrelsen i att utreda ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag för hela kommunen. Förvaltningen ska även bjuda in föreningar till *öppet hus* där föreningarna får möjlighet att ställa frågor och ge förslag kring ansökningsprocessen för föreningsbidrag. Vi ska också bjuda in föreningar som vill ha stöd kring korrekta stadgar och demokrativillkor. 2022 höjer nämnden beloppet för föreningsbidrag och 700 000 kronor avsätts för föreningar att söka.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet att tillsammans med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och föreningslivet skapa ett rikt utbud av aktiviteter under skolloven.

Idrott och rörelse

Fysisk aktivitet är en viktig faktor för att förbättra hälsoläget, inte minst den psykiska hälsan hos barn och unga. Farsta stadsdelsnämnd har sedan länge en idrotts- och hälsoprofil samt en väl inarbetad samverkan med lokalt föreningsliv, idrottsförvaltningen och andra förvaltningar. Denna samverkan ska även fortsättningsvis erbjuda exempelvis Sportscamp, Full Fart Farsta, öppna idrottshallar och spontanidrottsytor/pop up-ytor utomhus för Farstaborna. Vi ska hålla i vår satsning på att bredda deltagandet i Sportscamp, fler flickor och pojkar från Fagersjö samt barn från familjer med försörjningsstöd ska fortsatt lockas att delta. 2022 ska förvaltningen fortsätta samarbetet med en lokal fotbollsförening kring öppen lördagsfotboll/nattfotboll för unga.

2022 görs flera satsningar i staden på ökad simkunnighet. Förvaltningen ska bedriva organiserade aktiviteter i plaskdammarna för att främja barns vattenvana. Vi ska bistå idrottsnämnden i arbetet med så kallade strandvärdar och samverka med idrottsnämnden för att möjliggöra simskolor på våra strandbad.

Kultur inom förvaltningens verksamheter och på torg

Alla boende, barn och brukare inom våra verksamheter i egen regi ska få del av professionella kulturupplevelser. Inom alla verksamheter finns kulturombud som arbetar för att tillmötesgå boendes och brukarnas önskemål att delta i sociala och kulturella aktiviteter. Det ska finnas ett varierat utbud av aktiviteter. I förskolan har arbetet med estetiska uttrycksformer en central roll och barnens eget kulturskapande är en viktig del av deras lärande. Alla förskolebarn ska få ta del av professionella teaterföreställningar. Barnen får här ta del av musik, konst och teater som ska bidra till att väcka ett intresse för en genre de annars inte kommer i kontakt med. Förvaltningen ska fortsätta samverka med kulturförvaltningen i arbetet med förskolebiblioteket på Mötesplats Fagersjö, 2022 vill förvaltningen att förskolebiblioteket i Fagersjö ska bli en tillgång även för besökare till stadsdelsmammorna och öppna förskolan. Vi ska också fortsätta samverka med Konsthall C i Hökarängen för att tillsammans med de äldsta barnen på förskolan skapa en konstutställning.

Förvaltningen ska underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet. I samverkan med trafikkontoret, kulturförvaltningen och lokala aktörer ska vi genomföra kulturprogram i parker och på torg. Främst på sommaren men även vid andra tillfällen där det är lämpligt.

Agenda 2030

Förvaltningens arbete för att uppnå målet bidrar också till flera av FN:s globala mål, främst mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 10 Minskad ojämlikhet samt 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	78 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	70 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30
 Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31
 Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningssystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31
 Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30
 Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: Farstas invånare har tillgång till ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med kulturlivet i stadsdelen.
- Förskolebarn, boende, besökare och brukare är nöjda med kulturupplevelserna i förvaltningens verksamheter
- Föreningar i Farsta är nöjda med informationen kring föreningsbidrag.
- Antalet besökare ökar på de öppna mötesplatser som nämnden erbjuder
- Andelen män ökar bland besökarna till öppen seniorverksamhet.
- Andelen flickor och andelen pojkar bland besökarna till fritidsgårdarna är fortsatt jämna.
- Alla förskolebarn deltar på professionella kulturevenemang
- Alla femåringar i Farstas förskolor deltar i Konst i förskolan som drivs i samarbete med Konsthall C
- Stadsdelens öppna mötesplatser upplevs som trygga och av dess besökare

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet	88 %		År
 Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet	96 %		År
 Andel deltagare som är nöjda med öppna förskolans verksamhet	98 %		År
Andel Farstabor som är nöjda med kulturlivet i stadsdelen	50 %		År
 Andelen besökare på Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning som är nöjda med verksamheten.	85 %		År
 Antal barn som deltar i Sportscamp.	620		År
Antal besök på Farstas öppna mötesplatser för barn och unga			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Demokrati-, integrations- och föreningsrådet ska tillsammans med stadsdelsförvaltningen genomföra träffar med det lokala föreningslivet	2020-01-01	2021-11-30
Förvaltningen ska uppdatera de skriftliga rutinerna för kontroll och uppföljning i syfte att säkerställa att de föreningar som beviljas stöd arbetar utifrån demokratiska principer.	2021-01-01	2021-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska bidra i kulturnämndens uppdrag att utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur merverksamhet kan ske mobilt och digitalt.	2021-01-01	2021-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska ingå idéburet offentligt partnerskap med föreningar om öppna idrottshallar, lovaktiviteter, aktiviteter för seniorer etc.	2020-01-01	2021-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal. Stadsdelsförvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal. Stadsdelsförvaltningen ska	2022-01-01	2022-11-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal.		

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Vi ska ha en miljömedvetenhet i verksamheten där ledning och medarbetare på olika sätt i planering och vid genomförandet av verksamhetens uppdrag har med miljöperspektivet. Det innebär att kontinuerligt ställa sig frågor om vilka konsekvenser för den fysiska miljön som olika beslut, handlingar och insatser som sker i verksamheten har. För att öka miljötancket i verksamheterna är det därför viktigt att sprida kunskap om nämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan hos medarbetarna.

Förvaltningen bidrar till Stockholms stads miljöprogram genom ett effektivt användande av digitala verktyg istället för pappersutskrifter, endast inköp av ekologiska livsmedel samt användandet av kollektivtrafik vid hembesök och andra tjänstemöten.

Undervisningen ska enligt läroplanen bidra till att barnen får kunskap om hållbar utveckling – såväl miljömässig som ekonomisk och social. Förskolorna i Farsta introducerar under året ett forskningsbaserat arbete med fokus på hållbar utveckling. Forskningsprojektet fokus är att studera hur man kan arbeta med hållbarhetsfrågor i praktiken i förskolan och undersöka vilka effekter det kan medföra. Barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskap om hur miljön kan värnas inför framtiden och hur rättvisa och fredliga samhällen ser ut och möjliggörs.

Förskolornas mångåriga medvetna arbete med att säkerställa en kemikaliesmart förskola och bidra till en hållbar miljö fortsätter med sortering av sopor och matavfall, återbruk, minimering av exponering av kemikalier samt att göra medvetna materialval.

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023

Förvaltningens miljöarbete ska utgå ifrån stadens miljöprogram och klimathandlingsplanen. Andra prioriterade styrdokument är handlingsplan för biologisk mångfald, avfallsplanen och kemikalieplanen. Dessa dokument konkretiseras av nämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan som antogs 2021 och som utgår ifrån prioriterade mål och etappmål i miljöprogrammet.

Ett fåtal av förvaltningens verksamheter som har rådighet över sin avfallshantering har ännu inte infört separat insamling av matavfall, däribland finns till exempel ett antal samlokaliserade parklekar/öppna förskolor. De har visserligen små mängder matavfall, men förvaltningen ska starta matavfallsinsamling. Matavfall är en värdefull råvara för klimatsmart biogas.

Förvaltningens verksamheter ska bli mer kemikalie- och miljösmarta och ha kontroll över vilka produkter som förbrukas. Användningen av kemikaliesystemet Chemsoft hjälper till att sortera ut de farligaste kemiska produkterna så att verksamheterna blir giftfria.

Förvaltningens inköp och förbrukning av engångsmaterial ska minska. Prioriterat är att helt avstå från engångsartiklar i plast som exempelvis plastglas och muggar. Ekologiska livsmedel måste prioriteras vid inköp och för att minska måltidernas klimatpåverkan ska mer vegetarisk mat serveras. Förvaltningen ska sträva efter mer återbruk genom att bland annat använda Stocket i samband med inköp och utrensning av möbler.

Förvaltningen ska verka för effektivare energianvändning inom alla verksamheter. Förvaltningen satsar på energismart belysning och byter ut glödlampor och konventionella lysrörsarmaturer. För

att minska elförbrukningen ska medvetenheten ökas hos medarbetarna om det vardagliga energianvändandet, till exempel att apparater som inte används ska stängas av helt och inte hållas i standby-läge. Timers och grenkontakter med avstängningsknappar kan vara bra hjälpmedel.

För att gynna den biologiska mångfalden prioriterar förvaltningen vid nya planteringar att odla nektarrika växter som lockar till sig vilda bin, getingar, humlor, fjärilar och andra pollinerande djur. Vid nyplantering av träd och buskar övervägs arter som producerar bär vilket gynnar fåglar. Inom en av stadsdelsområdets koloniföreningar finns möjlighet för en extern aktör att placera ut bikupor. Vi ska 2022 utreda möjligheten att ha betesdjur i något av våra park- och grönområden – troligen på Farstanäset. Betesdjur minskar kostnaderna för manuell slyröjning, stärker den biologiska mångfalden och höjer upplevelsen.

Förvaltningen ska också uppmuntra till fler brukaravtal för stadsodlingar. Möjligheten till stadsodling annonseras på Facebook, förvaltningens hemsida och i lokalpressen. Bra platser för stadsodlingar är ofta bostadsnära eller där det redan finns odlingar som kan utökas. För pallkrageodlare avser förvaltningen att söka efter lämpliga ytor där fler odlar tillsammans vilket också ökar den sociala gemenskapen och underlättar möjligheten att ordna med bevattning. Även stadsodlare bidrar till den biologiska mångfalden genom att odla växter som pollinatörer uppskattar.

Farsta stadsdelsförvaltning är tillsammans med grannstadsdelarna först ut med att göra stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP). Programmet kommer innehålla konkreta drifts- och investeringsåtgärder för att öka den biologiska mångfalden. När programmet är klart kommer det att utgöra underlag för ansökan om investeringsmedel för biologisk mångfald i samband med tertialrapport 1 2022. Redan nu i samband med verksamhetsplanen söker nämnden driftsmedel för biologisk mångfald – slyröjning i områden med värdefulla ekar och slätter.

Nämnden har också möjlighet att söka medel för att förbättra vattenkvaliteten i Magelungen och Drevviken. Nämnden sökte och fick medel 2021 för att ta fram en skötselplan för stranden längs Magelungen. När skötselplanen är klar kommer den att utgöra underlag för ansökan om medel för att förbättra vattenkvaliteten i samband med tertialrapport 1 2022.

Förvaltningen ska bidra i arbetet med att inventera samhällsviktig verksamhet och områden som riskerar att skadas av skyfall. Vi ska samarbeta med trafikkontoret i deras projekt för skugga och svalka på värmeutsatta platser. I samband med denna verksamhetsplan ansöker nämnden om medel för flera klimatinvesteringar.

Agenda 2030

Nämndens arbete inom detta område bedöms stödja och bidra till följande mål i enlighet med Agenda 2030: 7 Hållbar energi för alla, 12 Hållbar konsumtion och produktion, 13 Bekämpa klimatförändringarna, 14 Hav och marina resurser, 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	90 %	90 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	65 %	65 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,7 kg CO ₂	1,70 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,8 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen B Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga, ska utformas	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämndens verksamheter är miljövänliga

Förväntat resultat

- Ökad andel ekologiska livsmedel köps i verksamheterna.
- Förvaltningen elförbrukning effektiviseras.
- Källsortering finns i alla verksamheter
- Antalet verksamheter som sorterar matavfall ökar
- Inköp av engångsmaterial av plast minskar
- Vid behov av möbler till förvaltningen ska utbudet på Stockets återbruk först användas
- Den biologiska mångfalden ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolpedagoger genomgår/repeterar e-utbildning om hur man säkrar en Kemikaliesmart förskola	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med miljöförvaltningen ta fram ett program för stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP).	2022-01-01	2022-11-30
Förvaltningen ska undersöka möjligheterna att anlägga ytterligare områden för kolonilotter.	2021-01-01	2021-11-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämndens miljöråd ska tillsammans med stadsdelsförvaltningen genomföra dialogmöten med berörda aktörer	2021-01-01	2021-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska bidra i exploateringsnämndens, miljö och hälsoskyddsnämndens och stadsbyggnadsnämndens uppdrag att bilda naturreservat i Fagersjöskogen.	2020-01-01	2021-11-30
Utbildning genomförs i Hållbar utveckling för kökspersonal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* genom ökad effektivitet och samverkan i nämndens verksamheter. Förvaltningen ska genom utbildningsinsatser och hälsofrämjande arbete skapa en god arbetsmiljö och systematiskt förebygga ohälsa och minska sjukfrånvaron.

Förvaltningen ska stärka chefernas kompetens inom ledarskap, arbetsrätt och arbetsmiljö samt implementera stadens nya chefsprofil. Förvaltningen ska säkerställa en god lokalförsörjning och att effektiviseringar görs där det är möjligt.

Vi ska också stärka vår förmåga att leda förändringsarbete och skapa en kultur som välkomnar nytänkande och innovation, bland annat genom det nyinrättade innovationsrådet. Vi ska också utveckla våra arbetssätt för att ta emot och hantera synpunkter, förbättringsförslag och idéer, och som involverar medarbetare och invånare. Viktiga verktyg i detta utvecklingsarbete är samarbete inom och mellan verksamheterna och olika former av digital teknik.

Samarbete med högskolor, universitet och studenter ska hjälpa oss hitta nya lösningar på befintliga utmaningar i arbetet. Vi ska också delta i utvecklings- och forskningsprojekt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Farsta är ett växande stadsdelsområde med snabb utbyggnadstakt, och samtidigt finns utmaningar kopplade till pågående pandemi som har haft stora ekonomiska konsekvenser. Detta innebär höga krav på effektivitet i nämndens verksamheter för en budget i balans på kort och lång sikt. Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta av skattepengarna. Nämnden har en hög prognossäkerhet och vidtar snabbt åtgärder vid befarade underskott vilket resulterar i en budget i balans vid årets slut.

För 2022 uppgår nämndens budget till 1 804,5 miljoner kronor netto, vilket är en ökning av budgetramen i jämförelse med verksamhetsplan 2021 65,2 miljoner kronor motsvarande 3,7 procent. För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt är det viktigt att samtliga verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering. Insatser kommer att krävas inom ett flertal verksamheter för att nå en budget i balans och förvaltningens kärnuppdrag måste prioriteras. Inom äldreomsorgen finns idag en överkapacitet av platser på vård- och omsorgsboenden vilket innebär utmaningar för verksamheterna att hålla budget. Höga kostnader avseende persontransporter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning innebär att åtgärder behöver vidtas för en budget i balans. Stadsdelsnämnden har under de senaste åren erhållit statsbidrag för ökade kostnader avseende nyanlända. Statsbidraget ges under två år och sedan utgår det, samtidigt som en stor del av kostnaderna riskerar att kvarstå. En stor del av statsbidraget har nu löpt ut och förvaltningen behöver anpassa verksamheten.

En effektiv lokalanvändning bidrar till ekonomi i balans. Förvaltningen arbetar aktivt för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande och ser löpande över möjligheterna att exempelvis samlokalisera verksamheter och effektivisera lokalhållning.

Förvaltningen samarbetar med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och Skarpnäckes stadsdelsförvaltning för att i högre utsträckning uppnå resurseffektiva samverkansvinster. Redan idag bedrivs flera verksamheter gemensamt.

Agenda 2030

Nämndens arbete inom detta område bedöms stödja och bidra till flera av FN:s globala mål, främst mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 11. Hållbara städer och samhällen och mål 12. Hållbar konsumtion och produktion.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar.

Förväntat resultat

- Förvaltningen uppvisar en budget i balans.
- Prognossäkerheten är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningens verksamheter ska präglas av goda anställningsförhållanden och god arbetsmiljö. För att anställda ska trivas och jobba kvar ska vi erbjuda en väl planerad introduktion som gör det lätt att komma in i arbetet. Vi ska ha tydliga förväntningar på vad medarbetaren ska åstadkomma och vilka regler och rutiner som gäller. Det gör vi genom väl underbyggda medarbetarsamtal, tydliga lönekriterier och motiverad lönesättning, implementering av personalpolicyn, samt ett närvarande ledarskap. Förvaltningens chefer har möjlighet att implementera stadens nya ramverk för arbete hemifrån, och förutsatt att arbetet så tillåter, kan medarbetare beviljas att arbeta hemma.

För att säkra likabehandling, rätt kompetens för uppdraget och hög kvalitet i urvalet av kandidater ska metoden kompetensbaserad rekrytering användas. Ofrivillig deltid ska arbetas bort och heltid ska vara norm, därmed fortsätter arbetet med att implementera heltid i förvaltningen och erbjuda heltid till medarbetare som vill ha det.

Chefer och medarbetare ska erbjudas goda förutsättningar att lyckas i sina roller genom stöd, kompetensutveckling, tydliga mål och tillgängliga rutiner. För att säkerställa kompetensbehovet ska kompetensförsörjningsplanen ligga till grund för planering och nödvändiga åtgärder vidtas, exempelvis ska språkkompetensen höjas där behovet finns. En viktig del i kompetensförsörjning på sikt är att fortsätta att ta emot studerande från lärosäten men också erbjuda praktikplatser, feriejobb och ungdomsanställningar.

Förvaltningen ska fortsätta stärka chefernas kompetens inom ledarskap, arbetsrätt och arbetsmiljö samt implementera stadens nya chefsprofil. Ledare i Farsta har helhetssyn, är utvecklingsorienterade, arbetar aktivt för att nå mål och resultat, är tydliga i sin kommunikation och har god samarbetsförmåga. För att kunna hantera en allt snabbare och mer digital omvärld ska vi

också öka vår digitala kompetens. Ett ledarutvecklingsprogram förankrat i Full Range Leadership Theory ska erbjuda chefer som en möjlighet att utvecklas i enlighet med chefsprofilen.

Förvaltningen ska aktivt och systematiskt arbeta för att förebygga ohälsa och minska sjukfrånvaron. Vi ska arbeta med tidiga insatser, aktiva åtgärder och kontinuerlig uppföljning både på individ- och gruppnivå för att minska sjukfrånvaron. Skyddsronder i verksamheterna ska genomföras årligen och riskbedömningar genomförs vid behov. Åtgärder utifrån dokumentationen av skyddsronden ska vidtas och följas upp. Ett friskvårdsbidrag där medarbetare själva kan välja hälsofrämjande aktiviteter ska fortsätta erbjudas.

För att minska ohälsa, stärka innovationsklimatet och hantera de utmaningar som vi står inför i verksamheterna ska vi utveckla ett starkt medarbetarskap där medarbetarna kan engagera sig, ta mer ansvar och utveckla verksamheten. Medarbetarskap innebär ansvar att aktivt främja och medskapa en god arbetsmiljö och ett gott arbetsklimat.

Förvaltningen ska arbeta med aktiva åtgärder mot diskriminering och lika rättigheter och skyldigheter för alla medarbetare. Ingen ska utsättas för någon form av trakasserier som kränkande särbehandling, mobbning eller sexuella trakasserier. Förvaltningen arbetar strukturerat med att förebygga hot och våld i alla verksamheter och tillsammans med medarbetare och fackliga representanter utarbetas tydliga rutiner vid händelser av hot och våld. Jämställdhetsfrågan ska vara levande och aktualiseras i verksamheterna. Vid beslut, planering, förändringar och utförande av verksamheten ska det finnas ett jämställdhetsperspektiv där det är relevant.

Kommunens incidentrapporteringsystem KIA ska användas och händelser ska analyseras och åtgärder ska tas fram för att förbättra arbetsmiljön genom förebygga risker i verksamheten. Förvaltningen ska analysera resultatet från den årliga medarbetarundersökningen och ta fram åtgärder tillsammans med personalen. Vi ska också analysera resultatet från befintliga och nya personalnyckeltal för att underbygga planering och beslut på alla nivåer i förvaltningen på ett bättre sätt.

Förvaltningen fortsätter sitt utvecklingsarbete i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetsmiljö för socialsekreterare, biståndshandläggare, barnskötare och förskollärare samt legitimerad personal inom hälso- och sjukvård.

Individ- och familjeomsorgens planering kring socialsekreterare och biståndshandläggare omfattar även arbetet med hot och våld och säkerhet samt arbetet med jämställdhet i stadens övergripande nätverk.

Förskolan fortsätter med uppföljning och utvärdering av de lokala handlingsplaner för en förbättrad arbetsmiljösituation som enheterna formulerat. Under 2022 ska barnskötarens roll och kompetenser stärkas och förskollärarna ska stärkas i sin ledarskapsroll. Barnskötare uppmuntras att utbilda sig till förskollärare samt öka sin kompetens genom individuella och gemensamma utbildningsinsatser. För att ge bättre förutsättningar för förskollärarnas pedagogiska ledarskap kommer riktlinjerna för den pedagogiska utvecklingstiden kommer ses över och likställas. Rektorerna ges förutsättningar att vara förskolans pedagogiska ledare och driva utveckling samt säkerställa en god kvalitet och hög måluppfyllelse utifrån uppdraget. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida framgångsrika och effektiva arbetsätt.

Inom Stockholmsregionen såväl som nationellt är konkurrensen hög gällande legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. För Farsta förskolor visar andelen legitimerade förskollärare en positiv trend, vilket indikerar att Farsta är en attraktiv arbetsgivare. I jämförelse över tid visar Farsta kommunala förskolor en positiv trend gällande andel förskollärare. För att attrahera och bibehålla rätt kompetens är det viktigt att stadsdelen fortsatt uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Inom äldreomsorgen genomförs kompetensinventeringar och kartläggning till grund för

kompetensutveckling utifrån identifierade områden i kompetensförsörjningsplanen. Kartläggningen är ett första steg mot att möta de höjda kompetenskrav som införs för äldreomsorgens personal år 2024. Vid kartläggningen kommer även implementering av kompetenssteg för undersköterskor och sjuksköterskor beaktas.

Kvalitetsutveckling och innovation

Förvaltningen kommer under 2022 att ytterligare systematisera arbetet med digitalisering. En strukturerad utvärdering av verksamheternas arbete med digitalisering kommer att genomföras. Utifrån resultatet ska handlingsplaner för verksamheternas behov och fortsatta arbete skapas. Förvaltningen ska hitta former för att identifiera behov av fortbildning gällande grundläggande digital kompetens och arbeta för att öka den digitala kompetensen där det finns behov av det. Verksamheternas behov av välfärdsteknik ska undersökas. Under året ska stadens nya kvalitetsprogram implementeras, vilket även ger stöd i innovations – och digitaliseringsarbetet.

I våra verksamheter ska vi skapa en kultur som välkomnar nytänkande och innovation. Ett innovationsråd har startat upp under 2021 och under 2022 kommer rådet att utvecklas som en del i att bygga upp och implementera organisation och processer för att tillvarata idéer och identifierade förbättringsområden. Representanterna i rådet kommer att genomgå utbildning i tjänstedesign. Förvaltningen ska verka för att vara en lärande organisation som samarbetar och bygger nätverk såväl internt som externt. För att strategiskt kunna tillvarata nätverkens kunskap och upprätthålla kontinuitet i samarbetet ska en inventering av de etablerade nätverken genomföras. Digitala och fysiska ytor för dialog och utbyte av information gällande digitalisering och innovation ska skapas och befintliga sådana ska nyttjas aktivt.

För att identifiera områden för innovation och utveckling ska förvaltningen bejaka och tillvarata bra initiativ från medborgare och civilsamhället. Vi ska använda brukarinflytande och medborgardialog som verktyg för att utveckla verksamhet och stadsmiljöer. Vårt arbete med att utveckla digital medborgardialog ska fortsätta. Vi ska kartlägga inom vilka verksamheter och på vilket sätt vi genom digitalisering kan skapa utökad dialog och samverkan med medborgarna. Inom stadsutveckling fokuseras arbetet på systemstöd som kan hjälpa oss att bättre genomföra dialoger som rör ungdomsinflytande, parkinvesteringar och i trygghetsarbetet.

Forskning och högre studier är viktigt för Stockholms framtida konkurrenskraft och framtidsvillkor. Förvaltningen ska samarbeta med högskolor, universitet och studenter för att hitta nya lösningar på befintliga utmaningar i arbetet. Vi ska ta emot studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning för att bidra till studenternas steg in på arbetsmarknaden, stärka stadens framtida rekryteringsbehov och för att dra nytta av deras nytänkande.

Förvaltningen ska förbättra sin planerings- och analysförmåga utifrån utvecklingen inom Farstas olika stadsdelar och årligen uppdatera lokala stadsdelsfakta. Vi ska också delta i en forskningsstudie i samverkan med Karolinska institutet som ska undersöka föräldraskapsstödsprogrammets effekt.

Inom den öppna seniorverksamheten fortsätter projektet Sällskap på recept. Det är ett samarbete med vårdcentraler för att minska ofrivillig ensamhet. Vårdcentralerna ska lotsa och dela ut månadsprogram till seniorer som lider av ensamhet till våra öppna verksamheter. Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum handleder projektet.

Ett pilotprojekt startades 2021 för att undersöka metoder för att begränsa den invasiva växten parkslide. Två olika metoder prövas på två olika platser. Projektet fortsätter 2022.

VI ska under året utveckla bättre digitala lösningar för anmälan till, och information om Sportscamp. Vi ska också utveckla och effektivisera den digitala processen för inhämtning och spridning av information om lovaktiviteter. Vi ska också förbättra vår kompetens kring tillgängliga dokument – så att till exempel våra lovbroshyrer i pdf-format kan läsas av personer med synnedsättning.

LSS-verksamheterna ska fortsätta att utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik, då det bedöms bidra till ökad självständighet och ökat oberoende hos den aktuella målgruppen. Vi ska också ta tillvara den effektiviseringspotential som bedöms finnas i nyttjandet av välfärdstekniska hjälpmedel.

Förskoleverksamheten fortsätter att prioritera och tillvarata digitaliseringens möjligheter för att stärka arbetet med kommunikation, information, utveckla de pedagogiska lärmiljöerna och barns kunnande. Förskoleverksamheten ska erbjuda en utbildning som tar avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Samarbetet med högskolor, universitet och övriga aktörer i regionen är därav av stor vikt. Kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning samt forskning kvalitetssäkrar verksamheten och bidrar till ett ökat intresse för att arbeta inom förskolan. Förskoleverksamhetens delaktagande i programmet Hållbar förskola kommer bidra till att en ökad samverkan och att barnen erbjuds en utbildning av hög kvalitet.

Nya digitala lösningar och metoder ska öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser. *Projekt Digitalt stöd för att öka barns inflytande* fortsätter och representanter från stadsdelsförvaltningar och ansvariga utredare på socialförvaltningen undersöker de tekniska lösningarna och innehåll.

Upphandling

För att säkerställa regelefterlevnad inom upphandlingar och inköp genomförs informations- och utbildningsinsatser om gällande riktlinjer, rutiner och avtal. Vid upphandlingar används stadens plattform Kommers för korrekta, effektiva och digitala upphandlingar. Användandet av stadens gemensamma digitala verktyg inom inköpsprocessen säkerställs genom informations- och utbildningsinsatser och följs upp löpande. Verktygen underlättar för beställare att välja rätt produkter och tjänster från upphandlade leverantörer. Detta bidrar till hög avtalstrohet och otillåtna direktupphandlingar undviks.

Förvaltningen kommer under 2022 att utveckla arbetet med informationssäkerhet och dataskydd. En handlingsplan har tagits fram för att säkerställa att informationsklassningar görs enligt gällande lagar och riktlinjer, att väsentliga styr- och stöddokument finns tillgängliga och att chefer och medarbetare har grundläggande utbildning.

Internationella samverkansytor

Förvaltningens kontinuerliga omvärldsbevakning, utvecklings- och kvalitetsarbete bedrivs med uppmärksamhet på såväl stadsinterna som nationella och internationella verksamheter. Förvaltningen arbetar inom ramen för ett ESF-projekt som hålls samman av socialförvaltningen. Projektet är ett samverkansprojekt för ökad skolnärvaro med förstärkta insatser för elever i åk 8 och åk 9, i syfte att fler ska nå gymnasiebehörighet.

Förvaltningen uppmuntrar till samverkan för att utbyta erfarenheter, och ska bevaka möjligheter att delta i innovations- och samverkansprojekt som finansieras av EU:s fonder och program.

Agenda 2030

Förvaltningens arbete med detta mål bidrar också till de globala målen inom Agenda 2030, framförallt mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 11. Hållbara städer och samhällen och mål 12. Hållbar konsumtion och produktion.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	80	83	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	90 %	93 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	90 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	82	84	År
  Sjukfrånvaro	8,6 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämnden är en attraktiv arbetsgivare

Förväntat resultat

- Sjukfrånvaron minskar
- AMI ökar
- Medarbetare vet vad som förväntas av dem
- Förvaltningens verksamheter bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete
- Chefer har adekvat kompetens för uppdraget
- Personalomsättningen minskar
- Andel heltidsanställningar ökar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans medarbetare registrerar sina kompetenser i verktyget KOLL och rektorer använder det för att identifiera utbildnings- och rekryteringsbehov.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål: Nämndens verksamheter präglas av kvalitetsutveckling och innovation

Förväntat resultat

- Förvaltningen samarbetar med högskolor och universitet
- Förvaltningen utvecklar nya arbetssätt med hjälp av digital teknik
- Förvaltningen tar tillvara de möjligheter som utvecklingen av nya verksamhetssystem ger
- Idéer och utvecklingsförslag har inkommit från alla verksamhetsområden
- Hög avtalstrohet
- Höjt resultat i LIKA ÖL24 (Strategi för att identifiera behov av nya digitala arbetssätt eller processer)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla chefer och medarbetare genomför grundläggande e-utbildningar i informationssäkerhet och dataskydd/GDPR.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen arbetar med den lokala handlingsplanen för grundläggande informationssäkerhet	2021-01-01	2021-11-30
Förvaltningen ska inventera befintliga nätverk, ytor och forum för externt och internt samarbete	2022-01-01	2022-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska 2022 skapa bättre rutiner för så kallad inrymning, som kan behöva ske i samband med hot- och våldssituationer i alla verksamheter.	2022-01-01	2022-11-30
Stadsdelsförvaltningen ska etablera processer för hantering och tillvaratagande av idéer och innovationsförslag	2022-01-01	2022-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna en budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader.

Kommunfullmäktiges driftbudget för Farsta stadsdelsnämnd 2022 är netto 1 804,5 miljoner kronor. Jämfört med 2021 har budgeten ökat med 65,2 miljoner kronor. Ökningen beror främst på prestationsförändringar inom funktionsnedsättning, indexuppräknings av priser inom äldreomsorg, samt utökad budget inom individ- och familjeomsorg, framförallt till vuxna.

I driftbudget tilldelas inga medel för att finansiera nämnd- och förvaltningsadministration. Därför behöver dessa kostnader finansieras av övriga verksamheter och i nämndbudget 2021 har ett procentuellt avdrag gjorts från samtliga verksamhetsområden på liknande sätt som föregående år. Nedan följer förvaltningens förslag till budgetfördelning för 2022.

Budget 2021, mnkr	2022			2021		
Driftbudget	Kostnader VP 2022	Intäkter VP 2022	Netto VP 2022	Netto VP 2021	Beräknad slutgiltig budget 2021	Prognos 2021 (oktober)
Nämnd- och förvaltningsadministration	76,1	0,0	76,1	72,5	72,5	72,5
Individ- och familjeomsorg	233,7	27,1	206,6	193,7	195,4	190,4
<i>varav barn o ungdom</i>	126,1	9,4	116,7	111,2	112,9	119,9
<i>varav vuxna</i>	38,4	1,7	36,7	31,2	31,2	29,2
<i>varav nyanlända</i>	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	-10,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	63,2	10,0	53,2	51,3	51,3	51,3
Stadsmiljöverksamhet	28,1	0,0	28,1	26,6	30,3	30,3
<i>varav avskrivningar och internränta</i>	11,1	0,0	11,1	9,4	9,4	9,4
Förskoleverksamhet	386,7	32,4	354,3	349,4	351,5	350,0
Äldreomsorg	748,1	110,1	638,0	621,5	621,5	605,5
Stöd och service, funktionsnedsättning	365,7	26,1	339,6	314,3	339,6	338,6
Barn, kultur och fritid	35,8	3,0	32,8	32,8	34,6	34,6
Arbetsmarknadsåtgärder	21,8	7,0	14,8	15,1	15,1	13,6
Ekonomiskt bistånd	112,6	3,4	109,2	108,4	108,4	106,4

Budget 2021, mnkr	2022			2021		
varav handläggare	22,5	0,0	22,5	22,5	22,5	22,5
Övrig verksamhet	5,0	0,0	5,0	5,0	5,0	0,0
Total drift	2 013,6	209,1	1 804,5	1 739,3	1 773,9	1 741,9
varav omslutningsförändring	151,0	151,0				

Stadsdelsnämndernas budgetar är fördelade utifrån förväntade behov. Om underskott uppkommer inom något verksamhetsområde är det nämndens ansvar att omfördela medel från andra verksamheter för att täcka underskott och uppnå en total budget i balans. I och med att budgeten fördelas genom fördelningsnycklar kan nämnden behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningar som råder. För 2022 innebär förslag till budget att omfördelning om 5 miljoner kronor sker från äldreomsorg till funktionsnedsättning för kostnader avseende turbundna resor. Omfördelning till barn och ungdom från övriga verksamheter inom individ och familjeomsorg.

Förvaltningen bedömer att dessa fördelningar kommer att ge förutsättningar för en budget i balans. Samtidigt ser förvaltningen utmaningar med nämndens ekonomi och att åtgärder kommer att behöva vidtas. Stadsdelsnämnden har under de senaste åren erhållit statsbidrag för ökade kostnader avseende nyanlända. Statsbidraget ges under två år och sedan utgår det, samtidigt som en stor del av kostnaderna riskerar att kvarstå. En stor del av statsbidraget har nu löpt ut och till 2022 minskas dessa ersättningar med cirka 40 miljoner kronor.

Inom äldreomsorgen finns idag en överkapacitet av platser på vård- och omsorgsboenden vilket innebär utmaningar för verksamheterna att hålla budget. Höga kostnader avseende persontransporter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning innebär att åtgärder behöver vidtas för en budget i balans.

Nämnd och förvaltningsadministration

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel måste tas från respektive verksamhetsområde. I nämndens budget 2022 har 76,1 miljoner kronor omfördelats från övriga verksamheten. Ökningen i budgetram jämfört med föregående år beror på en ökning i stadens IT-kostnader för centrala system samt en utökning i förvaltningens centrala stabsresurser.

I nämnd- och förvaltningsadministration ingår förvaltningsgemensamma kostnader såsom IT-kostnader för centrala system, vissa lokalkostnader, övergripande personalomkostnader såsom friskvård samt facklig tid om totalt ca 39,3 miljoner kronor. Med de förvaltningsgemensamma kostnaderna borträknade motsvarar administrationen 2,0 procent av nämndens totala budget.

Individ- och familjeomsorg

Totalt uppgår budgeten för verksamhetsområdet till 206,6 miljoner kronor.

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser, förebyggande och utredning uppgår sammanlagt till 116,7 miljoner kronor. Detta är en ökning totalt med 5,5 miljoner kronor jämfört med 2021. Inom budgeten finansieras också förvaltningens egen öppenvård.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser uppgår till netto 36,7 miljoner kronor, vilket är en ökning om 5,5 miljoner kronor jämfört med 2021. Budgeten skall finansiera kostnader för såväl institutionsplaceringar, kontaktpersoner, särskilda boende och olika öppenvårdsinsatser för vuxna med beroende.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till netto 53,2 miljoner kronor, vilket är en ökning om 1,9 miljoner kronor jämfört med 2021. Anslaget ska finansiera individuella insatser inom området som bostad med särskild service, stödboende, familjehem och HVB samt boendestöd, rehabilitering, sysselsättning och arbetsträning. Anslaget till utförare för insatser bostad med särskild service, stödboende och boendestöd ökar med cirka 4,8 procent. Ersättningssystemet för insatsen sysselsättning kommer att förändras från och med 1 juli 2022. Detta påverkar utförarnas förutsättningar att hålla en budget i balans.

Inom budgeten finansieras också förvaltningens egen öppna verksamhet, EMMA träfflokal.

Flyktningmottagande

Verksamheten finansieras av intäkter som ges av flera statsbidrag, framförallt i form av generalschablon från Migrationsverket. Motsvarande kostnader finns inom ett flertal socialtjänstområden.

Utbetalning av generalschablon har minskat kraftigt sedan 2020 och prognos för 2022 visar en fortsatt minskning vilket innebär stort intäktsbortfall, samtidigt som förvaltningen inte ser en motsvarande minskning av kostnaderna.

Utbetalning av dygnschabloner för de som är under och över 18 år har också minskat kraftigt. Detta beror på minskning av antal ensamkommande barn och ungdomar.

Stadsmiljö

Budgeten för stadsmiljöverksamhet uppgår till 28,1 miljoner kronor. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel, underhåll och renhållning av parker, parkvägar och naturområden. Ökningen i budgettram jämfört med föregående år beror på ökad budgettilldelning till driftkostnader för parkskötsel.

Av budgeten är 11,1 miljoner kronor avsatta för kapitalkostnader, 10,7 miljoner kronor avseende avskrivningar och 0,4 miljoner kronor avseende internränta.

Förskola

Budgeten för förskoleverksamheten 2022 uppgår till 354,3 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 350,6 miljoner kronor för 2021. Budgeten baseras på antalet inskrivna barn vid avläsningen som gjordes i mars 2021, då 2 389 barn var inskrivna i Farstas kommunala förskolor, varav 878 i åldern 1-3 år och 1 511 i åldern 4-5 år. Budgeten justeras vid årets slut utifrån faktiskt antal barn.

Förskoleschablonen har höjts med 2,3 procent jämfört med 2021. Pengen till förskoleenheterna motsvarar 80 procent av schablonen. Förskolepengen ska täcka alla kostnader utom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration.

Medel för barn i behov av särskilt stöd, språkstöd och stöd baserat på socioekonomiska faktorer fördelas till förskolorna av stödenheten. Medlen fördelas genom individuella bedömningar, befolkningsstatistik och antal inskrivna barn.

Äldreomsorg

Nämndens budget för äldreomsorg har ökat med 16,5 miljoner kronor jämfört med budget 2021 och uppgår till 638,0 miljoner kronor för 2022. Ökningen beror på indexuppräknings av priser, volymökningar samt riktade boendesatser inom äldreomsorgen. Ersättningen till utförare inom hemtjänsten höjs med 3,8 procent och den indexbaserade höjningen av ersättningsnivåerna till vård- och omsorgsboenden är 2,5 procent.

Med anledning av pandemin råder fortsatt en osäkerhet kring budget för 2022. Antalet vårdplatser minskade markant under 2020 och har under 2021 ökat, men inte till nivåer som rådde före

pandemin. Detta gör att äldreomsorgens beställarenhet sannolikt kommer göra ett överskott. Inom utförarenheterna finns fortfarande en överkapacitet av antalet vårdplatser, vilket kan innebära svårighet att hålla budget.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budgeten för verksamhetsområdet uppgår till 339,6 miljoner för år 2022. Det innebär en ökning med 25 miljoner jämfört med år 2021. Ökningen beror på beslut om fler nivåbedömda LSS-insatser, ökad budgettilldelning för insatser enligt socialtjänstlagen samt kompensation för kommunfullmäktiges justerade prisnivåer.

Kommunfullmäktige har fastställt att schablon- och pengersättningen inom verksamhetsområdet räknas upp med 3,0 procent.

Nämnden tilldelas schablonersättning för sina nivåbedömda LSS-beslut i form av daglig verksamhet, boende med särskild service, korttidsvistelse och korttidsstillsyn. Nämnden får dessutom ett rörligt anslag som ska täcka kostnader för personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken, och ett fast anslag för övriga insatser enligt socialtjänstlagen. Budgeten är preliminär och bygger på socialnämndens bedömningskanslis höstmätning 2021. Justering görs efter nya mätningar under våren och hösten 2022 samt med anledning av beslut om särskilda redovisningar. Slutlig budget fastställas i samband med tertialrapport 2.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetens budget för 2022 uppgår till 32,8 miljoner kronor. I denna budget ingår också stöd till föreningar om 0,7 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Ekonomiskt bistånd

Nämndens anslag för ekonomiskt bistånd bygger på Swecos prognos av stadsdelens behov nästa år. Budgeten till 2022 uppgår till 109,2 miljoner kronor och har ökat med 0,8 miljoner kronor jämfört med 2021. Utbetalt ekonomiskt bistånd under 2021 har i genomsnitt varit 6,6 miljoner kronor per månad.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder har minskat med 0,3 miljoner kronor och uppgår 2022 till 14,8 miljoner kronor. Inom budgeten finansieras bland annat insatser som Stockholmsjobb och Feriejobb.

Övrig verksamhet

I budgeten ingår en förvaltningsgemensam reserv om 5 miljoner kronor för oförutsedda kostnader.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2022 är 16,9 miljoner kronor, varav 1,9 miljoner kronor är till maskiner och inventarier och 15,0 miljoner till stadsmiljöverksamhet som fördelats i stadens budget.

Budget 2022, mnkr	VP 2022	VP 2021	Slutgiltig budget 2021	Prognos 2021 (oktober)
Investeringar	16,9	14,3	20,8	20,8
varav stadsmiljöverksamhet	15,0	12,4	18,9	18,9
varav inventarier och maskiner	1,9	1,9	1,9	1,9

Stadsmiljöverksamhet

Förvaltningen ska genomföra följande stadsmiljöinvesteringar 2022. Nämndens beslut om verksamhetsplan innebär inriktningsbeslut för dessa projekt, bortsett från posten *Reinvesteringar, tillgänglighet och eventuella medborgarförslag* där separata inriktningsbeslut kommer att behövas. Se mål 1.2 för vidare beskrivning av projekten.

Stadsmiljöprojekt	VP 2022	Plan 2023	Plan 2024
Farsta strandspark	0,2	3,8	3,0
Aktivitetspark Farstaängen	6,2	0	0
Majroskogen		1,0	4,5
Västboda lekpark	2,2		
Träffpunkt utomhus i Sköndal med träningsredskap för seniorer	1,0		
Flytt av bollplan Talkrogen	1,3		
Boulebanor på Olympiaplan	0,2		
Förnyade fallskydd i Skallet i Sköndal	0,3		
Reinvesteringar parkvägar	2,0		
Reinvesteringar trappor	1,0		
Reinvesteringar, tillgänglighet och eventuella medborgarförslag	0,2		
Stockholm vid vatten, 50% egna medel	0,4		
Nycklade medel		6,3	6,3
Summa stadsmiljöprojekt	15,0	11,1	13,8

Förvaltningen har fått kännedom om att parkprojektet för etapp 3 av Farstaängen är försenat och utgifter om cirka 0,5 miljoner kronor kommer belasta år 2022. Anledningen till förseningen är att entreprenören av uppdraget dröjde med uppstart och därmed inte hinner göra klart innan årsskiftet 2021. Detta är sådan omständigheter som stadsdelsnämnden inte kunnat påverka och stadsdelsnämnden kommer begära ombudgetering om cirka 0,5 miljoner kronor i verksamhetsberättelse för 2021.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

I verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, till följande år, dock maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget under innevarande år. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Stadsdelsnämnden upprättar för verksamhetsåret 2022 en ny resultatenhet i Farsta Hemtjänst Centrum. För verksamhetsåret 2022 definierar Farsta stadsdelsnämnd sju enheter som resultatenheter, varav 6 inom förskola och en inom äldreomsorg.

Resultatenheter 2022
Förskola
Förskolor Tallkrogen

Resultatenheter 2022
Förskolor Gubbängen
Förskolor Hökarängen
Förskolor Sköndal
Förskolor Farsta Strand/Larsboda
Förskolor Farsta Fagersjö
Äldreomsorg
Farsta Hemtjänst Centrum

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

I kommunfullmäktiges budget finns inga extra resurser avsatta för nämndernas verksamheter under året. Nämnderna kan inte ansöka om budgetjusteringar för den löpande verksamheten. Budgetjusteringar kan enbart sökas för särskilda ändamål som anges i kommunfullmäktiges budget.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 0,9 miljoner kronor för kompetensutvecklingsinsats inom äldreomsorgen. Insatsen syftar till att bygga upp en hållbar struktur för att stötta språkutveckling på arbetsplatserna och stärka kunskap och kompetens i det svenska språket.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för introduktionsförskola om 1,0 miljoner kronor för start av introduktionsförskola integrerad i Öppna förskolan vid Mötesplats Fagersjö.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för Sportotek om 0,7 miljoner kronor för att permanenta och utöka insatsen för den verksamhet, Fritidsbibliotek, som förvaltningen har vid Mötesplats Fagersjö.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för Stockholm vid vattnet om 0,4 miljoner kronor uppdelade på två projekt. Det ena projektet avser montering av stängsel på promenadbryggor längs Magelungen och Drevviken och det andra projektet avser att skapa en trevligare mötesplats vid bryggan i Fagersjö med grillmöjligheter, plats för häng på stranden och på bryggan. Respektive projekt har en investeringsutgift om 200 000 kr.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för biologisk mångfald om 0,4 miljoner kronor för att upprätthålla friställning av ekar i eksambanden Magelungen – Drevviken.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel till lekparker om 2,5 miljoner kronor för utveckling av lekparken Byängen i "Lilla Sköndal" med fler lekytor, lekredskap samt staket.

En ny servicebostad inom LSS öppnar under november-december 2021 på Russinvägen 5-7. Servicebostaden kommer att bestå av 12 lägenheter, varav 11 lägenheter är avsedda för brukare och en för personal. Verksamheten kommer att bedrivas i egen regi. Nämnden begär med anledning av detta medel för beställarstöd samt medel för startkostnader i verksamhetsplan 2022 om totalt 0,6 miljoner kronor.

Se även bilaga 3 samt 4.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin

omslutning på kostnads- och intäktssidan. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Omslutningsförändringar för år 2022 beräknas till 151,0 miljoner kronor.

Omslutningsförändringarökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Intäkter	Kostnader
Nämnd- och administration	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	24,0	24,0
<i>varav barn och ungdom</i>	8,0	8,0
<i>varav vuxen</i>	0,0	0,0
<i>varav nyanlända</i>	6,0	6,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	10,0	10,0
Stadsmiljöverksamhet	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	6,0	6,0
Äldreomsorg	89,0	89,0
Funktionsnedsättning	24,0	24,0
Kultur och fritid	3,0	3,0
Arbetsmarknadsåtgärder	4,5	4,5
Ekonomiskt bistånd	0,5	0,5
Övrig verksamhet	0,0	0,0
Summa	151,0	151,0

Omslutningsförändringarna avser bland annat hyresintäkter, avgifter, försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner samt intäkter från Migrationsverket avseende flyktingmottagande.

Medel för lokaländamål

En ny servicebostad inom LSS öppnar under november-december 2021 på Russinvägen 5-7. Servicebostaden kommer att bestå av 12 lägenheter, varav 11 lägenheter är avsedda för brukare och en för personal. Verksamheten kommer att bedrivas i egen regi. Nämnden begär med anledning av detta medel för beställarstöd samt medel för startkostnader i verksamhetsplan 2022 om totalt 0,6 miljoner kronor.

Övriga ekonomiska redovisningar

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030 antogs av FN:s generalförsamling 2015. Agendan sätter 17 globala mål som ska leda till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling och möta samhällets största utmaningar. Målen är odelbara och hänger ihop på så vis att framgång inom ett målområde leder till framgång inom ett annat. Stockholms stad och stadsdelsnämnden har ansvar för att bidra. I stadens vision och budget finns hållbarhet enligt de globala målen tre dimensioner som ett tydligt integrerat uppdrag och flera av nämndens kärnverksamheter har direkt eller indirekt koppling till några av delmålen i agendan

Förvaltningen arbetar redan i dag aktivt med hållbarhet på flera olika sätt genom långsiktiga strategier och planerade aktiviteter utifrån identifierade behov i verksamheten samt stadens hållbarhetsrapport 2021, med både nationella lagkrav och interna mål att förhålla sig till. Mål och uppdrag kopplas till de globala målen i Agenda 2030 och arbetet utformas utifrån de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningen ska arbeta för att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån stadens riktlinjer och lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Förvaltningens samordnare ska ha en Finsk Mötesplats för finsktalande seniorer en gång i månaden och även ha ett fortsatt samarbete med Skarpnäck Enskede-Årsta-Vantör för att skapa gemensamma aktiviteter för våra nationella minoriteter. 2022 fortsätter förvaltningens samarbete med en sverigefinsk förening för en mötesplats för finsktalande familjer i Farsta strand.

Förvaltningens samordnare kommer också sprida information om de nationella minoriteterna till medarbetare på Farsta stadsdelsförvaltning. Samarbetet med de romska föreningar som finns i förvaltningens lokaler fortsätter och även med stadsbiblioteket.

Förvaltningen planerar också att samarbeta med föreningen Tornedalingar i Stockholm och besöksgruppen ”Meänkaverit” (Meänvänner). Besöksgruppen är en väntjänst som består av volontärer som har en anknytning till Tornedalen.

I förskolans uppdrag gällande nationella minoriteter som såväl för alla barn i förskolan handlar om att stödja barnens språkliga och kulturella utveckling. Inom förskolans uppdrag ingår att skapa förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglat av mångfald. Förskolan ska bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Jämställdhetsintegrering

Brukarundersökningar används som underlag för att identifiera eventuella skillnader i omsorgen av män och kvinnor. Resultatet av undersökningarna presenteras årligen under hösten och analysen av vad skillnader kan bero på och hur de kan åtgärdas görs i samband med verksamhetsberättelsen.

Jämställdhetsambassadörer är utsedda inom förvaltningens myndighetsutövning för barn och unga med syfte att öka och medvetandegöra medarbetares kunskap om jämställdhet i det dagliga arbetet med ungdomar och familjer för att barn och unga ska få insatser av god kvalitet oavsett kön

Inom förvaltningens öppna mötesplatser för barn, familjer, unga och seniorer arbetar vi med ett medvetet språkbruk, förhållningssätt och val av utbud för att öka jämställdheten. Förvaltningen förkönsuppdelad statistik över antalet besökare till våra öppna mötesplatser, lovaktiviteter och andra arrangemang. Vi ska sträva efter att behålla den jämna könsfördelningen på våra öppna mötesplatser för unga samt öka andel män i den öppna seniorverksamheten.

De insatser förvaltningen gör inom arbetet med park och förbättrad situationell trygghet ska bidra till ökad jämställdhet. Rena och välskötta parker och grönområden är centralt för upplevelsen av trygghet. Eftersom fler kvinnor än män upplever otrygghet i det offentliga rummet bedömer vi att många insatser skapar en mer jämställd stadsmiljö.

Lokala utmaningar och behov för hållbar utveckling

För att nå en god måluppfyllelse kopplat till Agenda 2030, identifierade behov i verksamheten samt hållbarhetsrapporten arbetar förskolan med både dagsaktuella behov och förebyggande långsiktiga insatser. Som en del av detta kommer förskolorna under 3,5 åren ingå i ett program för att utveckla en hållbar förskola i samarbete med IFOUS. (Innovation, forskning och utveckling i skola och förskola). Syftet med det strategiska och långsiktiga arbetet är att öka kunskaperna kring social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet samt identifiera faktorer som bidrar till en hållbar förskola med goda livsvillkor och säkrar god utbildning och undervisning för barn. Förskolornas delaktighet i programmet för hållbar förskola börjar med en framtagande av en strategisk processplan för att säkerställa att arbetet implementeras i förskolans verksamheter och dess styrning.

Förvaltningen arbetar med att öka självförsörjning och förkorta tiden för personer beroende av försörjningsstöd. Antal fattiga barnhushåll i stadsdelsområdet ska minska, för att färre barn ska växa upp i ekonomisk utsatthet och därmed riskera att som vuxna få sämre hälsa, lägre utbildningsnivå, större behov av ekonomiskt bistånd och stå längre från arbetsmarknaden. Detta arbete skapar en

social och ekonomisk hållbarhet och bidrar en högre involvering i samhälls- och arbetsliv.

Genom förebyggande och uppsökande arbete skapar förvaltningen trygga uppväxtvillkor för barn och unga i riskzon för att öka känslan av trygghet och minska andel barn, unga och vuxna som dras in i kriminalitet.

En utmaning som identifierats i det fortsatta hållbarhetsarbetet mot målen God hälsa och välbefinnande, God utbildning för alla, Minskad ojämlikhet och Fredliga och inkluderande samhällen, är medarbetares språkkunskaper kopplat till kompetenskrav och kompetensutveckling. Utifrån den ökande andelen äldre bland befolkningen finns även utmaningar även kopplat till mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

Barns rättigheter

Barnrättsperspektivet fortsätter stärkas enligt lagen om FN:s barnkonvention och prioriterar särskilt att samordna insatser mellan barn- och vuxenhandläggning samt att erbjuda stödsamtal till barn vars föräldrar får insatser från socialtjänsten. Samverkan mellan socialtjänst och förskola utvecklas för att ännu tidigare kunna identifiera barn i riskzon. Förvaltningens barnrättsstrateg leder arbetet med implementeringen av barnrättsperspektivet. Nya digitala lösningar och metoder ska öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser. *Projekt Digitalt stöd för att öka barns inflytande* fortsätter och representanter från stadsdelsförvaltningar och ansvariga utredare på socialförvaltningen undersöker de tekniska lösningarna och innehåll.

Arbetet med öppna mötesplatser för barn, föräldrar och unga ska utgå från barnets perspektiv och barns inflytande. Barns åsikter ska tas tillvara. Vi ska förbättra våra former för barns och ungas inflytande och vi ska fortsätta med besöksenkäter särskilt riktade till barn när vi jobbar med uppföljning av våra parklekar. Vi behöver också utgå från barnets perspektiv i utformningen av våra öppna mötesplatser, det gäller inte minst säkerhet.

I arbetet med stadsmiljö och situationell trygghet ska barnets perspektiv och inflytande tas till vara. Barn ska delta i medborgardialoger kring till exempel utformningen av nya parker.

Stockholms stads Hållbarhetsrapport lyfter betydelsen av ett jämlikt och en socialt inkluderande stad. Detta är förenligt med förskolornas kärnuppdrag i att skapa en förskola som bidrar till minskad segregation, jämställdhet och verka kompensatoriskt samt skapar goda livsvillkor för barn och unga i stadsdelen. Våra förskolor har ett kompensatoriskt och lärande uppdrag och är en viktig arena för barns likvärdiga möjlighet att utvecklas, och känna trygghet och tillit i en lärande miljö. Genom tidiga insatser och ökad samverkan med socialtjänsten ska arbetet stärkas för att identifiera barn som misstänks fara illa.

För att motverka ojämlikhet arbetar förskolorna med att stärka barns kunskaper och behov av bra kost, utevistelse och rörelse. Förskolornas rörelsestrategier ligger till grund för att öka barns möjligheter till sunda och goda livsvillkor, att barnen utvecklar sina förmågor, resurser och sin självkänsla. Förskoleverksamheten ska lägga grunden för det livslånga lärandet och strategiskt bidra till att skapa goda förutsättningar för god hälsa och goda framtidsutsikter för barn och unga i Farsta.

Systematiskt kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete innebär att fel och brister åtgärdas, att risker förebyggs och att innovationer och utvecklingsarbete tas till vara och implementeras. En förutsättning för innovation och utveckling är att det ständiga förbättringsarbetet hålls aktuellt och i fokus. Verksamheter med etablerat systematiskt kvalitetsarbete har en stabil grund där nya arbetssätt kan introduceras och man vågar pröva nya idéer. Förvaltningens strategiska arbete med innovation och digitalisering beskrivs närmare under mål 3.2.

Förvaltningen arbetar strukturerat med att styra, leda och utveckla verksamheternas kvalitet och

möta såväl invånarnas behov och förväntningar som chefers och medarbetares behov av tydliga processer, verktyg och arbetssätt. Det systematiska kvalitetsarbetet planeras genom att identifiera vilka väsentliga processer som ska prioriteras under året, hur de ska följas upp och vilka förebyggande åtgärder som verksamheterna ska arbeta med under året.

Förvaltningens huvudprocesser och väsentliga lednings- och stödprocesser är kartlagda. Risker identifieras, riskanalyser görs och plan för egenkontroller finns upprättade med utgångspunkt i verksamhetsprocesserna. Genom egenkontroll följer verksamheterna regelbundet och systematiskt upp att arbetet genomförs enligt kartlagda processer och fastställda rutiner, vilka resultat som har kunnat ses samt förbättringsåtgärder.

Det systematiska förbättringsarbetet ska fungera proaktivt. För att kunna säkerställa en god kvalitet och undvika att kvalitetsbrister uppstår måste organisationen kunna hantera signaler om risker och snabbt svara med åtgärder och processförbättringar. Förvaltningen kommer därför under 2022 att fortsätta arbetet med implementeringen av systematisk riskanalys, avvikelshantering, åtgärdsplanering och egenkontroll.

Under 2022 kommer förvaltningen att särskilt fokusera på etablering, dokumentation och säkring av processer för:

- innovation
- informationssäkerhet och dataskydd
- lokalförsörjning

Förvaltningen ska lyssna på och lära av målgrupperna genom att använda befintliga arbetssätt för att tillvarata medborgarnas synpunkter och perspektiv, men också utveckla nya. Det finns idag en tydlig struktur och fastställda rutiner för hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter. Förvaltningen arbetar för en ökad förståelse bland medarbetare och chefer för hur avvikelser på ett strukturerat sätt kan bidra till att uppmärksamma det som behöver förbättras inom verksamheten. En ökad förståelse för värdet av klagomål och synpunkter är också en förutsättning för att fördjupa vårt målgruppsfokus.

Rapporteringen och redovisningen av klagomål och synpunkter har förbättrats kontinuerligt och sker idag samordnat och strukturerat. Förvaltningens verksamheter redovisar tertiärvis en sammanställning och analys av klagomål, synpunkter, avvikelser och incidenter i ILS-webb, där antal och typ aggregeras, vilket ger möjlighet att följa klagomålsstatistik över tid, för olika verksamhetsområden och på olika nivåer. Under 2022 kommer fokus att ligga på fortsatt stöd till chefer och medarbetare i hur man gör strukturerade risk- och händelseanalyser och i att systematiskt använda risker och avvikelser i kvalitets- och verksamhetsplaneringen.

Inom äldreomsorgen tas avvikelser/klagomål/synpunkter upp som en stående punkt på APT. Inom vård- och omsorgsboenden finns också kvalitetsråd där synpunkter, klagomål och avvikelser månatligen tas upp för diskussion men också på rapporter och teammöten för att få spridning och använda sig av allas kunskaper.

Tillgängliggörande och kvalitetssäkring av styr- och stöddokument fortsätter att vara en central del av förvaltningens systematiska förbättringsarbete. Under 2021 har förvaltningen genomfört en serie av workshops för inventering, säkring och tillgängliggörande av styr- och stöddokument inom äldreomsorg och individ- och familjeomsorg, och det arbetet kommer att fortsätta under 2022 med fler verksamheter och utveckling av arbetssätt för att kontinuerligt kvalitetssäkra rutiner.

Kvalitetsutmärkelsen är ett sätt för verksamheter att både förbättra sitt löpande kvalitetsarbete och utveckla sina arbetssätt, och förvaltningen fortsätter att uppmuntra och stödja deltagande.

Under pandemin har förskoleverksamheterna identifierat behov av nya rutiner och att utveckla nya arbetssätt och metoder vilket föranleder behov av att se över det övergripande systematiska

kvalitetsarbetet med fokus på att resultat analyseras. Vidare att risk- och barnkonsekvensanalyser genomförs för att säkerställa att rätt åtgärder och aktiviteter sätts in utifrån behov. Systematiska utvärderings- och uppföljningsprocesser förväntas öka kvaliteten och måluppfyllelsen inom förskoleverksamheten.

Innovativ och utvecklande samverkan förutsätter att relationer både internt och externt präglas av tillit och respekt för varandras kompetens och goda vilja. Det gäller både relationerna mellan professionella organisationer och relationen mellan förvaltningen och invånarna i Farsta. Att utveckla medborgar- och brukarinflytande är ett sätt att ta tillvara Farstabornas kreativitet och kunskap.

För att stödja och skapa en innovativ kultur på förvaltningen har ett innovationsråd inrättats med representanter från förvaltningens olika avdelningar. Arbetsgruppen ska bereda och stödja alla verksamheter i innovationsarbetet samt sprida kunskap och öka samverkan mellan verksamheter och inom förvaltningen. Ledarskapet ska präglas av kommunikation, tillit och mod. Chefer ska ges stöd i förändringsarbete genom erfarenhetsutbyte och dialog både förvaltningsövergripande samt inom och mellan varandras verksamheter. Samverkan mellan olika verksamhetsområden och stadsdelsnämnder sker för att lära av varandra och utveckla nya metoder och effektivisera arbetet utifrån behov och forskning på vetenskaplig grund.

Förvaltningen skapar olika mötesformer och ytor som möjliggör strukturerad tvärprofessionell samverkan och kvalitetsutveckling. Inom äldreomsorgen genomförs regelbundna kvalitetsråd, teammöten, arbetsplatsträffar, APT, och andra mötesformer där hälso- och sjukvårdsfrågor särskilt beaktas. Regelbunden samverkan är etablerad med medicinsk ansvarig sjuksköterska, MAS, och dietist kring patientsäkerhetsarbetet och hälso- och sjukvårdsrutiner.

En ny samverkansöverenskommelse kommer att implementeras för att stärka samverkan på enheterna. Stärkt samverkan gynnar ett öppet och tillitsfullt klimat, vilket leder till utveckling. Den nya chefsprofilen i staden kommer att implementeras. Personalpolicyn ligger till grund för medarbetarskapet och ska gås igenom på APT. På så sätt kan medarbetarskapet stärkas vilket gynnar utveckling och innovation i verksamheterna. På förvaltningens HR avdelning kommer processerna att utvecklas för att stödja både det innovativa och utvecklingsorienterade ledarskapet utifrån stadens chefsprofil, samt ett starkt medarbetarskap.

LSS-verksamheterna tillämpar ett ledarskap där önskat resultat är tydligt definierat och där varje medarbetare har frihet att använda olika metoder som bidrar till måluppfyllelse, där kvalitet ligger i fokus.

Brukarnas behov fångas dels upp genom årliga brukarundersökningar, dels vid upprättande av genomförandeplaner inklusive samarbetsplaner. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning görs en kartläggning utifrån varje brukares behov och förutsättningar, där verksamheten tillsammans med brukaren bedömer vilka tänkbara välfärdstekniska hjälpmedel som kan bidra till ökad effektivitet, ökad självständighet och minskat beroende utifrån ett brukarperspektiv.

I samband med inflytt på vård- och omsorgsboende och samtal med ny kund i hemtjänsten informeras enskild och anhöriga om hur synpunkter och klagomål lämnas och får blanketten *Synpunkter*.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Marcus Grönqvist
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Blankettset SDN18 VP2022
2. Agressorrapport - ub001 VP 2022
3. Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål
4. Ansökan KUS-kompetensutveckling språk 2022
5. System för intern kontroll 2022
6. Väsentlighets- och riskanalys samt plan för internkontroll 2022
7. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2022
8. Plan för upphandling 2022
9. Kompetensförsörjningsplan Farsta sdf 2021-2023

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2021-12-09
Marcus Grönqvist, Avdelningschef	2021-12-09